

EGYHÁZI HIRADÓ

A szegedi református egyház hivatalos lapja, református egyház-társadalmi és belmissziói hetilap.

ELŐFIZETÉS: HAVONKÉNT 6000 K EGY SZ. 2000 K
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
REF LELKÉSZI HIVATAL. SZEGED.

Főszerkesztő: HARSÁNYI PÁL.
Felelős szerkesztő: BAKÓ LÁSZLÓ.

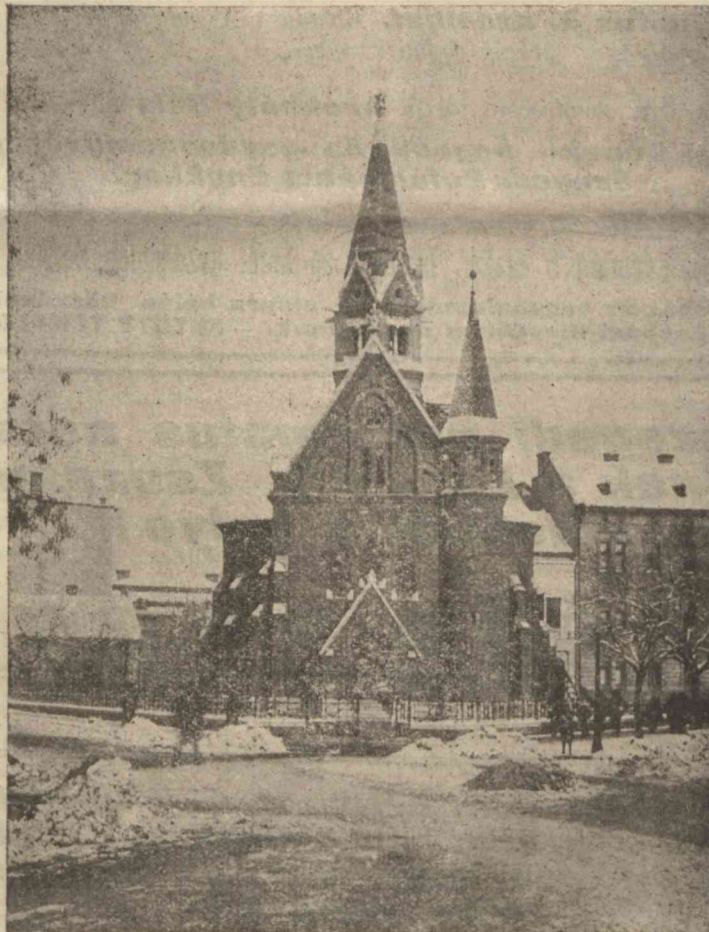
MEGJELENIK
HETENKINT SZOMBATON
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Tartalom: *Cimlap:* Templomunk az új kerítéssel. — *Vezércikk:* Dr. Hamar István: A szeretet nagy ajándéka. *II. cikk:* Hegedűs Lóránt: «Krisztus zörgetése» — *Tárca:* Szabó G.: Karácsonyi ima. — *Lagerlöf Zelma:* Az isteni szózat. — *Böszörményi I.* Az alispán-kisasszony, özvegy Ácsné, meg az unokája *III. cikk:* Szabó G. Krisztus Urunknak áldott születésén . . . — *Forgácsok,* — *Belpolitika-Külpolitika* Hírek. — *Irodalom.* — *Szerkesztői üzenetek,* — *Rejtvény.* — *Hirdetések,*

Templomunk az új kerítéssel.

„Dicsőség
a magasságos
mennyekben az
Istennek és a
földön békes-
ség és az em-
berekhez jó
akarát“

Luk. 2:14.

„És az Ige testté
lett és lakozék mi
közöttünk (és lát-
tuk az ő dicsősé-
gét, mint az Atya
egyszülöttjének
dicsőségét), aki
teljes vala kegye-
lemmel és igaz-
sággal“.

Ján. 1:14.

Kis templomunknak, a műépítészet e remekének képét abból az alkalomból hozzuk karácsonyi számunk vezető helyén, hogy Szeged szab. kir. város ez évben nemes áldozatkészséggel megépítette a díszes kerítést és parkiroztatta az addig elhanyagolt Kálvin-teret. Így most már a rendezett környezet még jobban kiemeli templomunk szépségét.

Református testvéreink különös figyelmébe!

**Egyházi
zenetörténeti előadások és orgonahangversenyek
a szegedi református templomban.**

I. 1925. december 5. szombat. Előadás: A karácsony a zeneköltészetben. Müsoron: Régi és modern szerzők karácsonyi zeneművei.

II. 1926. január 9. szombat. Előadás: Az orgona és legelső mesterei. Müsoron: Buxtehude, Pachelbel, Frescobaldi és más XVI—XVIII. századbeli szerzők.

III. 1926. február 6. szombat. Előadás: A protestáns zene hőszói. Müsoron: Bach és Händel.

IV. 1926. március 6. szombat. Előadás: Jézus szenvedései és feltámadása a zeneköltészetben. Müsoron: Régi és modern szerzők nagypénteki és húsvéti művei.

V. 1926. május 8. szombat. Előadás: A XIX. század egyházi zenéje. Müsoron: A klasszikus, romantikus és modern mesterek egyházi művei.

VI. 1926. június 5. szombat. Előadás: A magyar ref. egyházi zene multja és jelene. Müsoron: Magyar szerzők egyházi művei.

Orgonán játszik és az előadásokat tartja **Árokháty Béla** ref. lelkész, zeneszerző.

Közreműködnek kiváló **ének-, hegedű- és gordonkaművészek**, továbbá a **Szegedi Református Énekkar.**

BELÉPTI DIJ NINCS. Előadásokra **részletes műsor** kapható 10.000 koronáért.

Kezdetre pontosan délután 5 órakor, illetőleg áprilistól kezdődőleg délután 6 órakor.

Szives adományokat az orgonafenntartási alapra hálás köszönettel fogadunk és az Egyházi Hiradóban nyugtázunk. — **FÜTÖTT TEMPLOM!**

Minden szegedi református asszonynak és leánynak a Lorántfy Zsuzsána Egyesületben a helye!

T e t a g j a v a g y - e ?

Tudod-e, hogy hetenként hétfőn d. u. 5—6-ig bibliaóra gyűlnek össze azok, akik nem nyugosznak addig, míg meg nem értik itt a földön, hogy mi is az az Isten akarata velük szemben?!

Jöjj mig nem késő!

A SZERETET NAGY AJÁNDÉKA.

Irta: **Hamar István** teológiai tanár.

Nem abban van a szeretet, hogy mi szerettük az Istent, hanem hogy Ő szeretett minket és elküldötte az ő Fiát engesztelő áldozatul a mi bűneinkért I. János 4:10.

Amikor ránk borul a karácsony-este, valami titkos vágy fogja el a lelkünket, hogy együtt legyünk azokkal, akikkel a szeretet s a barátság kötelékei fűznek össze; s boldogan gondolunk arra, hogy szeretetünk, barátságunk jeleként ajándékokat adjunk és vegyünk.

A Karácsony a szeretet ünnepe, amely a boldog öröm sugaraival aranyozza meg egy pár napra életünket.

A szeretet ünnepe! Csak az a kár, hogy benne mindinkább és mind több keresztyén emberre nézve csalfa földi, emberi szeretet domborodik ki, — az a szeretet pedig, amely benne megdicsőült, mindinkább kivész tudatunkból. Nagy komolysággal tervezgetjük, hogy mit adjunk, vagy mit kapunk karácsonyi ajándékul, — de hogy mi a Karácsony egyetlen, nagy, örök ajándéka mindnyájunknak, afelett igen kevesen gondolkodunk!

Oh pedig mit ér minden mi, emberi szeretetünk anélkül a szeretet nélkül, ami a Karácsonyban hajolt alá hozzánk?! S mit ér minden mi földi ajándékunk anélkül az égi ajándék nélkül, amely nekünk a Karácsonyban adatott?!

János, a szeretet apostola, mintegy égi fényt világít bele a karácsonyi szeretet örök mélységeibe s az égi fény sugarai közt mutatja fel előttünk a Karácsony nagy ajándékát.

„Nem abban van a szeretet, hogy mi szerettük az Istent, hanem hogy ő szeretett minket!“ Ebben a néhány szóban benne van az ember tragédiája és az Isten szeretetének apothéozisa.

Tragédiája az embernek, aki elszakadt teremtő Istenétől s bűne kinzó tudatában csak félelemmel és rettegéssel tudott gondolni örök Birájára! Tragédiája az embernek, aki kulturális és vallásos fejlődése során mind tudatosabban ismerte fel bűnével szerzett boldogtalanságot, a boldog isteni világból történt kirekesztését s tapasztalta még boldogsága, békessége, megszabadulása keresésében mind önerejének elégtelenségét, mind vallásos szertartásainak, áldozatainak hiábavalóságát. Tragédiája a magát az égi világgal rokonnak érző emberi léleknek, amikor vágya a magasba; a tisztaság s a szentség világába vonja, — érzékisége, bűne pedig a föld porába vonja le s annak sarába keveri bele!

S ezzel a szomorú, reménytelen emberi vergődéssel szemben ott van Isten szeretetének apothéozisa. Azé a szereteté, amely megteremtette az embert Isten képére és hasonlatosságára, hogy részese lehessen Teremtője dicsőségének és üdvösségének. Azé a szereteté, amely el nem hagyta az embert még akkor sem, amikor az eljátszotta méltóságát és boldogságát, hanem kísérte boldogtalansága és lelki harcai utain s készítgette elő csodálatos bölcseséggel s örök jóssággal a hozzá visszatalálásnak, a vele megbékélésnek boldogságát! Apothéozisa annak a szeretetnek, amely szeret akkor is, amikor nincs viszonzva s kísér és ostromol mindaddig, míg el nem fogadtatik!

S apothéozisa annak a szeretetnek, amely ön magát adja áldozatul, csakhogy megmenthesse s boldoggá tehesse azt, akinek boldogítása és üdvözítése az ő szent szándéka vala, mielőtt embert teremtett volna „... és elküldötte az ő Fiát engesztelő áldozatul a mi bűneinkért!“ Elküldötte Fiát, aki Nála vala. Vele egy vala, hogy testté legyen, a bűnei kárhozatában vergődő embernek hasonlatosságában, s magára vegye mindazt a szenvedést és a halálnak mindama kinját, amit az embernek kellett volna elszenvednie Istentől elhajlásáért. S tegye meg mindezeket azért, hogy legyen engesztelő áldozat elégtételül Isten igazságának, megtörőjéül a bűn hatalmának és visszaszerzőjéül az Istennelmegebékélés boldogságának!

Ez a szeretet az, amely beragyogja Karácsony szent ünnepét, s ez az a nagy, örök ajándék, a mi abban nekünk adatott!

Fakasszon a szeretetnek ez a napja boldog tavaszt mindnyájunk szívében s támasszon bennünk vizontszeretetet Az iránt, aki előbb szerett minket, mint mi szerettük őt! S indítson bennünket örömmel elfogadására, szívünk szentélyébe zárására Annak, aki megüresíté magát s meghalt érettünk, hogy éljünk Ő általa!

Ha megérezzük a Karácsonyban mennyei Atyánk örök szeretetének hozzánk hajolását, s elfogadjuk Jézusunkban az örök szeretet drága üdvözítő ajándékát: — akkor a Karácsony ugyan a szeretet ünnepe leend reánk nézve!

Adjon a kegyelemnek és a szeretetnek Istene mindnyájunknak ilyen boldog karácsonyt!

Az Egyházi Hiradó a szegedi reformátusok lapja! Ha szegedi reformátusnak tartod magad, járasd e lapot!

Krisztus zörgetése.

Vázlatosismertetése Hegedüs Lóránt volt pénzügyminiszter előadásának, amelyet tartott a Prot. Ir. Társaság logutóbb bpesti összejövetelén,

Az európai híri előadó fejtegetéseit azzal kezdte, hogy Hegedüs Sándor, aki a Magyar Protestáns Irodalmi Társaságot alapította, végrendeletében meghagyta fiainak, hogy az egyház gondjaival is törődniök kell. Ezt, sajnos, ő sokáig nem tehetette, mert a politikai pályára lépett. Most hozzáfog eleget tenni édesapja utolsó akaratának.

Azért érez jogot ahhoz, hogy Krisztusról beszéljen, mert három poklon ment keresztül. Az első pokol volt a kommunisták börtöne, ahol együtt volt vele az egyház két nagyrabcsült főgondnoka: Balogh Jenő és Darányi Ignác. A második pokol a pénzügyminisztérium volt. — Trianon kinzókamrává alakította a pénzügyminisztériumot annak, aki meg akarta Magyarországon a középosztályt menteni. — A harmadik pokol, amin keresztül ment, az idegszanatóriumban való hosszú tartózkodása.

— Akik itt vagyunk, — folytatta — olyan dolgokat láttunk, aminőt soha az emberiség nem látott. Egy borzasztó gonosztevő járt közöttünk, egy szörnyű gyilkos, akit világháborúnak hívnak és ennek a gyilkosnak az ujljenyomatai benne vannak mindnyájunk idegrendszerében. Ennek a

gyilkosnak az ujljenyomata az, amely őt Jézus-hoz közelebb vitte és szeretné, ha Magyarországot is közelebb vinné, mert akkor az emberek sok mindent megértenének.

Betegsége alatt jutott el arra a bibliamagyarázatra, amelyet Krisztus sűrgetésének mond. Mindenkinél zörget a Krisztus. A külföldi szanatóriumokban megfigyelte azokat, akiknek idegrendszerét a háboru megrongálta. Ezek között volt egy porcellánkereskedő, aki irtózatossá vagyont szerzett a háboruban. Akkor elhitte azt, hogy ő a walesi herceg és attól a pillanattól kezdve nem lehetett vele beszélni, mindaddig, míg Németországban be nem következett a márka romlása. A szanatórium halljában, amely orchideákkal volt gazdagon diszítve, az egyik sarokban állott egy örmény ember és maga elé nézett. Semmi soha fel nem veditotta. Ez az ember látta, amikor 15 családtagját felkoncolták. Volt ott egy nagyterméti orosz bankár, aki folyton szaladgált lyukas cipőjében. Ez volt Odesszának leggazdagabb bankárja, s amikor mindenét elvették, úgy elszaladt, hogy Odesszától futott Konstantinápolyig. Ez mind a háboru büntetése; az emberiségnek, jobban mondva Európának a lelke szét van dűlve, a kulturája összerombolva. A háboru alatt annyit parancsoltak Európában, hogy végül elfogyott a tekintély, senki sem engedelmeskedett és minden felfordult. Az elpusztult tekintély helyébe valami tekintélyt kell most állítani és ezt a

TARCA.

Karácsonyi ima.

Bethlehemi jászolbölcső mellett
Imára kulcsolom össze kezemet,
Hallgasd meg imám
Égi jó Atyám!

Uram, ma minden csuf körülöttem,
Uram, ma minden zug körülöttem,
Vásári szenny, vásári zaj az élet
Uram, én uon félek,
Hogy itt eltéved minden lélek,
Uram, segíts rajtunk!
Nézd, itt hitet vesznek és hitet adnak,
Áru a szépség és eladó a jószág,
Szegény a szegény és szegény a gazdag;
A lélek kincsét mind elásták,
Gőg és butaság trónt emelt magának,
Világodban a bűn ül orgiát,
Ember tapsol az ember gyalázatának
S egymást gyalázva, gyalázza magát.
Feledve itt Bethlehem, Golgota;
Feledve itt az örök élet,
Uram! Én uon félek-félek,
Hogy itt eltéved minden lélek,
Uram! Segíts rajtunk!

Ne hagyj elesnünk, ne hagyj elvesznünk,
Gyuljon ki ma a csillag felettünk,
Ébresszen vágyat, ébresszen hitet;
Meváltónk elé vezessen minket,
Hol angyali kar zengi: Béke! Béke!
Dicsőség Istennek a magas égből!
Éljen a földön áldott szeretet,
Legyen az ég ur a föld felett,
Te szent fiad, ki ma született,
Tartson felettünk nagy itéletet.
Jőjjön korbáccsal a kezében
Kiüzni a kufárokat
És tanítani szép hegyi beszédben,
Mi az, mi boldogságot ad;
Tanítani, mint kell minden szenvedésen át
Keresnünk csak az örök hazát,
Emberré szeretve Istent áldani
A keresztről is megbocsátani.
Hívem harcolni az élet harcát,
Hogy elnyerhessük az égi pálmát!!

Bethlehemi jászol mellett
Imára kulcsoltam össze kezemet,
Felküldtem hozzád buzgó imám:
Hallgasd meg égi, jó Atyám.

Szabó Gábor
ev. táborigi lelkész.

tekintélyt másutt, mint egy mostaninál régebbi tekintélyben, nem lehet megtalálni.

Azt az erőt, amely Európát helyreállíthatja, egyedül a Biblia tudja nyújtani.

* * *

— Amit most mondok, — folytatta tovább — annak politikai éle lesz. Az én nézetem az, hogy a mi egész diplomáciánk nem ér semmit. Meggyőződésem, hogy Magyarország feltámasztását a nagy egyházaknak kell megkezdeni. Hogy a katolikus és a zsidó egyháznak milyen nagy szerepe lehet a nemzetközi külpolitika szempontjából, arról nem beszélek. Itt ma csak a protestáns kötelességekről beszélek, arról a külpolitikáról, amit nekünk kell megcsinálni. Annál inkább beszélhetek erről, mert szerintem azt, amit a katolikusok megtehetnek, nem tudják megcsinálni sem a zsidók, sem a protestánsok s amit a zsidóság megtehet Magyarorszáért, azt nem tudják megcsinálni sem a katolikusok, sem a protestánsok s amit végül mi tehetünk, azt nem tudja csinálni más. Vagyis egy olyan nagy közös munka van előttünk, hogyha azt felismerjük, akkor minden felekezeti surlódás eltűnik Magyarországon. Ezért beszélek most a protestántizmusról és a protestántizmusnak erről a feladatáról, még pedig kezembem a Bibliával.

* * *

Jézus az az ősközet, amelyen a biblia nyugszik!! Ide kell visszatérni, ha meg akarjuk találni

Az isteni szózat.

Irta: Lagerlöf Zelma.

A világhírű svéd írónőnek a keresztény egyházak stockholmi konferenciáján tartott felolvasása.

Egy dolgot óhajtok elmondani, amely körülbelül ötven éve történt.

Ködös éjszaka volt künn az Atlanti Óceánon. Két nagy hajó összeütközött, s egyikük, egy hatalmas óceánjáró gőzös, utban New-Yorkból Havreba, derékban léket kapott és elsüllyedt. A másik hajó, egy óriás vitorlás, eltűnt a ködben anélkül, hogy megkísérelte volna a gőzhajó sok utasának segélyt nyújtani.

* * *

Ezek között a szerencsétlenek közt volt egy fiatal amerikai asszony Chicagóból. Gazdag, szép, tehetséges, egy derék és előkelő férfiúnak a felesége és négy kedves leánykának anyja. Azért kelt utra, hogy meglátogassa Párisban lakó elaggott szüleit és megmutassa nekik gyermekeit. Tehát mind a négy leánykája vele volt a hajón. Mikor az összeütközés történt, rettenetes zürzavar támadt a süllyedő hajó fedélzetén. A mentőcsónakokat természetesen lebocsátották, azonban sem ő, sem gyermekei nem kaptak helyet. Mikor a hajó végül is elmerült, az ár mind az ötüket kisodorta a tengerre.

A süllyedő hajónak örvénye először mélyen alá-

azt a megnyugvást, amit elrabolt tőlünk a borzasztó gonosztevőnek, a háborúnak idegrendszerünkben levő ujljenyomata. Ha a bibliát előveszünk, az csakugyan azt a benyomást teszi ránk, mint egy keresztmetszet, amelyet egy hegyen átvágunk, ahol különféle rétegek vannak. Legfelül vannak egy keleti népnek fantasztikus meséi. Ezek a mesék és történetek lassankint kezdenek megtegni erkölcsi tartalommal és Mózesről kezdve amint jönnek a próféták, mindig erősebb lesz ez a tanító erő a bibliában. Nem akarok abba a vitába, belemenni, amit Delitsch vetett fel Bibel und Babel című könyvében, ahol azt mondja, hogy az egyisten hitet nem a zsidók csinálták, ha nem már Assziriában rájöttek arra. Bizonyos az, hogy azt a zsidóság vitte bele a világtörténelembe, mert az asszirok után senki sem indult, ellenben a zsidóknál jöttek sorra a nagy próféták és azután el kellett jönnie Jézusnak. Jézus nélkül nem lehet megérteni a többi prófétát. Kazinczy, Kölcsey azért kinlódta a magyar nyelvújítással, hogy eljöhessen Petőfi, Jókai és Arany, akik ezt a nyelvet a költészet magaslatára emeltek; a próféták azért voltak, hogy jöhessen Jézus, aki felhasználta azt az erkölcsi erőt, amit a próféták összegyűjtöttek.

Comte Ágost mondta ki azt a nagy igazságot, hogy nemcsak az emberek cselekedeteiben, hanem a társadalom cselekedeteiben is törvényszerűség van. Ez protestáns gondolat, mert ez

szívta a vizekbe, azután megint felszínre dobta őket. Akkor fogta csak fel, hogy gyermekei elszakadtak tőle s megfultak. Uszni nem tudott. Egy pillanat múlva megint víz alá kerül s az a halál.

Akkor végső inségében nem gondolt többé férjére és gyermekeire. Csak arra gondolt, hogy lelkét fölemelje Istenhez.

Közvetlen ezelőtt rettenetes jeleneteknek volt tanuja. A kikerülhetetlen pusztulás láttán a szerencsétlenül járt hajó utasai lélekjelenlétüket teljesen elvesztették. Vad dulakodás támadt a csónakokért, amelyek az ötszáz utast semmiképpen nem bírták befogadni. Az erősebb férfiak és nők ütlegelve és rugdalódva törtek maguknak utat. A gyengéket és betegeket félrelökték, eltaposták, vagy egyszerűen a tengerbe lökték. A létért való borzalmas küzdelem tovább folytatódott most körülte az óceán felszínén. Több súlyosan megterhelt csónak haladt el mellette, a bennülők kést fogtak markukban, hogy távoltartsák az uszókat, akik a csónak széléhez közeledtek. Szörnyű ordítózás és átkozódás hallatszott minden irányból. De a kegyetlenségnek és káosznak, az irgalmatlan vadságnak és szármalmas halálfélelemnek mindeme jeleneteitől megszabadította lelkét, hogy felemelje Istenhez.

És lelke felszállt, mint a kiszabadult fogoly. Érezte, hogy az emberi élet nehéz bilincseit le-

a predestináció. Mikor ezt megírta, írt egy könyvet, amelyben azt állítja, hogy Jézus nem élt. Jézust Pál apostol szuggerálta bele a bibliába. Nagyon sajnálom, hogy Comteot bevitták a bolondok házába s így nem tudok vele vitatkozni. Tovább mehetnék ugyanis és azt mondanám, hogy ha Jézus nem élt, akkor Pál apostol sem élt, hanem az Apostolok cselekedeteinek írója szuggerálta őt bele a Bibliába. De ez az ismeretlen ember sem élt; tehát addig lenet ezt a vitát folytatni, amíg mindketten bemehetünk a bolondok házába mindazokkal, akik Jézus létét nem hiszik.

Nemcsak Jézus létében kételkednek egyesek, de a német tudománynak egy része azt is állítja, hogy Homéros sem élt és a két nagy éposz, az Odisszea és az Iliász népköltemény, amelyet többben együtt összeraktak. Én elhiszem azt, hogy a népdalok úgy keletkeznek, hogy három vagy négy ember együtt elkezd valami ritmusra táncolni, mert a népdalt semmi más nem tartja össze, mint a ritmus. Azt is tudom, hogy a görögök szerettek sokat inni a phalernumi borból, de hogy annyit tudtak volna inni, hogy egy Odisszeát végigénekeljenek, azt teljesen kizártnak tartom. Homéros költeményeinek nagy egységes konstrukciója is azt mutatja, hogy azokat egy ember hozta létre. Tehát Homérosról itt van a bizonyíték, ugyanugy, mint Jézusról.

— Én elfogadom azt, hogy Máté evangé-

rázva magáról, miként örvendezett lelke, miként készült ujjongva szárnyalni fel igazi otthonába.

„Olyan könnyű meghalni!“ gondolta.

Ekkor hatalmas szózatot hallott, a másik világból jövő szózatot, amely fülét menydörgő válasszal töltötte el.

„Igaz, hogy meghalni könnyű. Élni nehéz.“

Ugy tetszett neki, hogy ez volt a legnagyobb igazság és örömmel helyeselt: „Igen, igen, igaz, hogy nehéz élni.“

És szájalommal gondolt azokra, akiknek még tovább kell élni: „Miért kell ennek így lenni? Nem lehetne-e az életet a földön úgy berendezni, hogy az élet éppen olyan könnyű volna, mint a halál?“

Akkor megint hallotta a hatalmas szózatot, amely így válaszolt neki: „Ami megkívántatik ahhoz, hogy könnyű legyen élni a földön, az az egység, egység, egység.“

Miközben ezek a szavak még visszhangoztak fülében, megmenekült. A nagy vitonláhajó visszajött és lebecsátolta csónakjait. Felvették egyik csónakba és később, körülbelül nyolcvan megmentett utassal együtt partra tették egy európai kikötőben.

* * *

Ez az esemény és ez az üzenet jutott eszem-

lista a legtárgyilagosabb. Máté sohasem látta Jézust, aminthogy Mommsen sem látta Julius Caesart, mégis legjobban ismerte. Dacára a főbizonyítékom nekem Jézus mellett nem Máté, hanem egy idegbajos ember, János apostol. Aki a jelenések könyvét megírta, az borzasztó dolgot látott életében, amit nem bir elfelejteni és ami őt viziókra s hallucinációkra készítette. Ez bizonyítéka annak, hogy Jézus volt és végigszenvedte a halál kínjait; ennek a szenvedésnek tükre János idegrendszere. János apostol idegrendszerében úgy benne van Jézus, mint ahogy a mi idegrendszerünkben benne van a világháború. Jánost annyira megrendítette az, hogy Jézust, aki a hegyi beszédet elmondta, szenvedni látta, hogy megrendült az idegrendszere. És ezért Jézus csakugyan ott volt és szenvedései nagyobbak voltak, mint mi gondoljuk. A hegyi beszédben Jézus eléri az emberiség tetőpontját. Van egy nagyon derék barátom, nagyon hitű zsidó, aki olvasni szokta az ó-testamentumot, de az újat is. Ő azt mondta, hogy Jézus-rajongó. Kérdeztem tőle, hogy miért; ő erre azt mondta, hogy csak egy rajongó mondhatta azt: aki téged jobbfelől arculit, tartsd oda a bal orcádat is. Hát ez rajongás? Nézzenek meg egy anyát, aki kisgyermekét fűröszi. Az a gyermek rugja, üti az anyát és az anya odatartja arcát, mert jólesik neki, hogy ütik, rugják. Az anya szeretete oly magasságban van a gyermek felett, mint Jézus szeretete mi felettünk. Azért mondja Jézus, hogy

be, mikor először hallottam az Egyetemes keresztyén konferenciáról. Elgondoltam, hogy a nagy összeütközés — a szörnyű katasztrófa — után, a mely a keresztyénséget érte, legjobbjai közül sokan úgy érzik magukat, mint akik feneketlen mélységek fölé vetődtek, kedveseiket elvesztették, az életet megutálták, készen arra, hogy a fenyegető megsemmisülést szabadulásként üdvözljék. Azonban a haláltusának szakadékaiból egy másik világból eredő hangok jutottak el a kétségbeesettekhez. Ők is hallották a vad dulakodás és verontás közepette a kiáltást: „Egység, egység, egység!“ és ennek okáért gyűltek most ide a világ négy sarkáról, hogy megteremtsék azt a békességet és összhangot, amely után évezredek óta sóvárog az emberiség s amely bizonyára könnyebbé tenné az élet élését.

A konferenciáról hallva, ez volt első gondolatom. A második az volt, hogy magam is szeretnék résztvenni azáltal, hogy a Konferenciát üdvözlöm. Mert úgy gondoltam, mellékes, hogy mennyiben sikerül a kísérlet, az eszme nagy és merész és méltó arra, hogy verőfényesebb napok előfutárjaként köszöntsük.

* * *

Megengedik, hogy tovább folytassam a hajótörött nő életének és munkálkodásának elbeszélését? A probléma, amelynek megoldása osztályré-

„bocsássátok hozzám a kisdedeket“; nem azokat a kisdedeket érti alatta, akik nem tudnak írni, olvasni, hanem mi vagyunk azok a kisdedek valamennyien. A bibliának az a hiánya, hogy abban az időben a technikai eszközök hiányosak voltak és ezek túl rövidre veszik Jézus szenvedéseit. Halála tovább tartott, mint ahogy a biblia mondja és ez a fájdalom benne van János apostol idegrendszerében, aki úgy meg van rendülve, mint mi, mert láttuk Európa keresztrefeszítését.

A magyar protestántizmusnak kötelessége az, hogy befelé a felszögezett emberi lelkek előtt felnyissa Jézusnak egész szeretetét s gyógyítólag megfüröszse abban a sajnó sebeket. Kifelé is nagy szerep vár azonban a magyar protestántizmusra. Bár a két másik nagy egyháznak, a katolikusnak és a zsidónak is megvan a maga külpolitikai fontossága, de legnagyobb fontossága van a protestáns egyháznak, azért, mert a protestáns államok, Anglia és Amerika győztek. Nekünk a protestáns államokba bele kell kapcsolódni, hogy Magyarországot föl tudjuk támasztani. Abban a pillanatban, amikor én miniszterségem idején protestáns gondolat alapján, a self-governement, az autonómia alapján kezdtem pénzügyi politikát csinálni és azt mondtam, hogy a magunk erejéből akarom az országot talpraállítani, megkaptam a nagy protestáns államok támogatását. Mikor külföldi nagy politikusokkal tárgyaltam, nem érdekelték őket a mi kérdéseink, de amikor

egy nagy államférfinak azt mondtam, hogy Erdélyben a magyar protestáns egyházak fölé emelkedik az orthodox kereszt, akkor felugrott az illető és azt mondta, hogy ezt nem fogják eltűrni. Itt az a kapocs, amibe bele kell kapcsolódni, itt van a protestántizmus nagy hivatása.

Ez a hivatás nem lehet más, mint a nagy angol-szász és a német nemzetekkel való találkozás, övék a jövő és az ő bizalmukat kell megszerezni. Itt a kapcsolat, amit Magyarországnak a protestántizmus adhat; ismétlem, Magyarországnak és nem a magyar protestáns egyháznak.

Ha önök meghallgatták azt, amit mondtam, ha elhiszik azt, hogy csak úgy lehetünk protestánsok, ha a szívünket megnyitjuk Jézus számára, akkor azt kérdezhetik tőlem, hogy ha mindent megteesszük, akkor feltámad-e Magyarország. Én nem vagyok az a bátor ember, aki öt évvel ezelőtt voltam, hogy jövendőlni mernék. De most, Széchenyre hivatkozom. Széchenyi sem jövendölt soha határozottan. Széchenyi soha nem mondta azt, hogy Magyarország nem volt, hanem lesz. Széchenyi mást mondott: „Mások a múltba néznek, én a jövőbe.“ Ez az, amit én is mondok. Én nem tudom, hogy lesz-e; remélem, hogy lesz és tudom, hogy lehet, ha minden egyház megérti, hogy nem belső surlódásra van szükség, hanem a belső erőknél a saját hiveik között végbemenő kifejtése mellett nagy és győzedelmes külpolitikai misszióra.

szüül jutott, ugyanaz, volt, mint ezé a Konferenciáé, bár más méretben. És be kell vallanom, hogy mikor élete felett elmélkedtem, szívem reszketett. Mintha csak magának az Istennek újjával írt üzenetet láttam volna — a vezetésnek, az ébresztésnek, a bizalomnak üzenetét — amelyet éppen ennek a gyülekezetnek kell olvasnia.

De először hadd mondjam el, hogy az a fiatal amerikai nő, Spafford Anna, a borzalmak éjszakáján hozzájutottatott üzenetet, mint Istennek igaz igéjét fogadta. Nem beszélte be magának, hogy káprázat, vagy öntévesztés volt, hanem úgy magyarázta, mint szent parancsot, amelyet valósággá tenni az ő feladata.

Néhány év azonban eltelt, mielőtt komolyan próbálkozott volna. Gyermekének elvesztésén érzett bánata tulságosan összetörte. Két utóbbi leánya nőtt fel a családban, de a veszteség érzete nem enyhült. Végül ráeszmélt, hogy gyámolításban és vigaszban nem részesül addig, amíg életét a szétzaggatott világ egységének építésére nem szenteli.

De hát egység — mi az egység? Hogyan lehet megvalósítani? Hogyan lehet egységben élni felebarátainkkal, amíg olyanok, amilyenek — önzők, önmagukkal eltelve, hamisak, kicsapongók, bűnösök? Nézzünk a szemébe ennek a nagy nehézségnek.

Hát nem valóban szükséges-e, hogy mindnyájan tökéletesek legyenek, mielőtt valamelyes egység uralkodhatik itt ezen a földön?

Egy ember, ha megkísérelné egységben élni embertársaival, nem lenné-e kitéve a csufolódásnak, nem taposnák-e el, nem feszítenék-e meg?

* * *

Spafford Anna a szokott módot választotta. Ő, férje, és barátaiak közül huszan közösséget alapítottak, amelynek tagjai kötelezték magukat, hogy egymással egységben élnek s az egész emberiséget szolgálják és gyámolítják.

Ezek a chicagóiak egyáltalán nem akartak új vallást életbeléptetni. Valamennyien buzgó és tapasztalt keresztyének voltak, beletemetkeztek az Apostolok Cselekedeteiről szóló könyvnek tanulmányozásába, hogy az első keresztyének életmódjában megtalálják a maguk életének vezérelvét. Azoknak példáját követve, közös háztartást vezettek. Behozták a vagyonszösszeget, ingyen szolgáltak egymásnak és elámultak, hogy a megkönnyebbülésnek és a biztonságnak milyen érzete vonult életükbe.

Miközben így iparkodtak versenyre kelni a keresztyénség első hitvallóival, akiknek Jeruzsálemben folytatott élete állandóan foglalkoztatta gondolataikat, értesültek arról, hogy a Szent Várost betegség és éhség pusztítja. Feltámadt

Krisztus Urunknak áldott születésén . . .

Ósi magyar szokás szerint úgy illik, hogy aki kedves vendéget vár, az égszínü késsel huzza el háza elejét és tornyosra vesse meg hótisztaságtól illatos nyoszolyáját. Így illik és így szokás ez azokban a házakban, ahol él nemcsak a vendégnek, hanem az igaznak, a jónak és az örök-szépnek a szeretete is. Mi is kedves vendéget várunk, aki ígéret szerint ebben az esztendőben is ellátogat hozzánk. A nagy életben észrevehetjük-e azonban, hogy fogadására készülnek az emberek? Nem igen!

A lapok élénk színekkel táriák elénk a leghajmeresztőbb események sorozatát, melyeken elgondolkozva, önkéntelenül is az a kérdés támad fel bennünk: vajon hova jutunk? Mintha a szeretet örökre és feltámadhatatlanul meghalt volna a földön és nem is akarna feltámadni, noha adventben vagyunk; abban az isteni sejtelmekkel teli időben, mely édes gyönvörüsséggel töltötte meg a próféták szívét s évezredek át boldog öröme hangolta az emberek lelkét, királyi trónok magasságában éppen úgy, mint szegényes falusi kunyhókban.

Am most, midőn ismét közeleg Krisztus Urunknak áldott születése, amidőn a templomok áitatos hivelkel telnek meg és a lelkek mélvéről feltör az öröm éneke: „Krisztus Urunknak áldott születésén . . . Dicsőség a magasságban az Istennek . . .“ mi tovább éljük megszokott életünket;

bennük a vágy, hogy cselekvésük szinterét oda tegyék át és vágyuk teljesedésbe ment. Több mások is kétségtelenül hozzájárult elhatározásukhoz. Az első entuziazmus melegében és reménykedésében éltek. A Spafford Annának adott üzenet volt szemükben a keresztyénség igazi lényege s úgy érezték, hogy ezt arról a helyről kellene terjeszteni, ahol vallásuknak forrása volt.

A közösség tagjai 1881-ben érkeztek Jeruzsálembe. A város falain kívül egy szép kis házban vettek lakást, amelynek tetőtéraszjáról kilátás nyílt a tánt szegélvező szép dombok koszorújára. Munkáink abból állott, hogy a Szent Város szűk sikátoráiban felkeresték a betegeket, táplálták az éhezőket és segítették, gondozták az árva-gyermekeket. Egyszerűen éltek, együtt étkeztek és komoly áhítatokat végeztek. Csak keveset foglalkoztak azoknak az elveknek hirdetésével, amelyek őket odavezérelték. De minden látogatóiunknak elmondták azt az isteni üzenetet, amely a hajótörött asszonynak fülében felsendült és azt mondták, hogy ők életmódjukkal akarnak bizony-ságot tenni erről az igazságról.

Itt álljunk meg egy pillanatra. Nem különös-e, hogy ez a közösség, amely a világon az egy-séget kívánta terjeszteni, hitének hirdetésére a jócselekedeteket és a jótékony-ságot választotta eszközüül? Nem volt szükség a dogmák egyforma-

örömöket keresünk apró és nagy bűnökben és megfélekedünk az Egyetlenről, aiki lelkünk aj-taja előtt áll és bebocsájtásra vár. Még néhány nap és ránk nyitja az ajtót az Isten angyala s ha hiúságoktól és más földi bűnöktől üresen találja a szívünket, beengedi hozzánk Isten egyszü-löttjét, hogy lelkünk öröme elárassza egész éle-tünket.

Várjuk tehát tiszta lélekkel az ujszülöttet! Legalább az Ő megérkeztéig ne gyűlöljük egy-mást, hanem a szeretet átfogó erejével legyőzve nyomorúságainkat, dicsőítsük Istent!

Szeged.

Szabó Géza.

— *Nem tartották divatosnak a Bibliát.* Köz-tudomásu, hogy az amerikai keresztyén uta-zók egyesülete az ország valamennyi hoteljének minden egyes szobájában egy bibliát tart. Gideon a neve ennek az egyesületnek. Chicagóban tör-tént, hogy egy új és nagyon előkelőnek tartott hotel vezetősége megtagadta a bibliáknek a szo-bákban való elhelyezését, azzal a magyarázattal, hogy a hotelnek olyan előkelő vendégei vannak, a kiknek a bibliára nincsen szükségük. Mi történt azonban? Az „előkelő“ vendégek közül mindig többen és többen emeltek szót, hogy a bibliák hol vannak? A vezetőség nem tehetett egyebet, mint megkérte az egyesületet, hogy a „divatból kiment“ bibliát mégis csak legyen szives elhe-lyezni minden szobában.

ságára. Ehhez a mi Konferenciánkhoz hasonlóan cselekedettel és életmóddal kívánta megvalósítani a keresztyén egyöntetűséget.

* * *

Időközben néhányan, látván a kis társaság körében uralkodó békességet, összhangot és csen-des boldogságot, arra a meggyőződésre jutottak, hogy az amerikai kolónia helyes uton jár és kér-ték, hogy ők is csatlakozhassanak. Voltak köztük Palesztina tengerparti városaiból származó sziria-iak, megkeresztelkedett zsidók és utasok Európá-ból és a világ más részeiből, de az új tagok többsége keleti volt. Így gyarapodott a közösség, míg az új tagok száma elérte a negyvenet. Magában véve kicsiny szám, de ha tekintetbe vesszük, hogy az új tagoktól megkivánták, hogy mondja-nak bucsut eddigi életüknek, költözzenek a jeru-zsálemi kolóniába, a közösség javára mondjanak le minden vagyonukról és vessék alá magukat a fegyelmezett és absztinens életmódnak, majdnem csodálkozunk kell, hogy ilyen tekintélyes volt a gyarapodás.

Az amerikai kolónia legnagyobb szaporulata azonban nem palesztinából, hanem — elég külö-nös — Svédországból jött. Dalarnában, Näs köz-ségben néhány kisgazda hasonló vallásos kultuszt szervezett. Chicagóba vándorolt földiektől hallot-tak azokról az amerikaiakról, akik Jeruzsálembe

FORGÁCSOK.

Egy kis különbség.

A holland hivatalos közlönynek szinte minden hét végén, de különösen így egy-egy polgári esztendő utolsó fordulóján van egy egész szokatlan közleménye. A közlemény bizonyos pénzekről számol be, amelyeket azok az adófizető polgárok küldtek el az állam pénztárába, akik úgy érezték, hogy a rájuk kivetett adó kisebb, mint amennyit ők viselni képesek s mint amennyivel ők az állam terheinek a viseléséhez hozzájárulni kötelesek volnának. A holland hivatalos közlöny ezeket a pénzeket „lelkiismereti pénzek” cím alatt könyveli el. Például a legutóbbi évben is ezeknek az összege egy millió holland forintot, vagyis circa 30 milliárd magyar koronát tett ki.

Ne mosolyogjunk ezen a való igaz tényen. Ha nem mondjuk ki őszintén, hogy Hollandia nagyságának és virágzásának egyik forrása ezek a lelkiismereti pénzek. Nem az összegüknél fogva! Hanem annak a léleknek az alapján, amely annyira finom és érzékeny, hogy nem türi a terhek kölesönös hordozása krisztusi törvényének megsértését még abban az esetben sem, ha ez látszólagosan az ő egyéni károsodását jelenti. Ez a finoman érzékeny, az áldozatra a végtelenségig kész keresztyén lélek képes egyedül olyan eredményes életet fakasztani, amely messze híressé teszi Hollandiát és benne a hollandi református egyházat.

költöztek, hogy ott egységben és tökéletességben folytathassák az őskeresztyének életmódját. Ezeket a parasztokat elfogta a vágy a kolóniával való egyesülés után. Gazdaságukat eladták, lemondtak szülőföldjükről és hazájukról és elutaztak Jeruzsálembe. Ez történt 1896-ban, mikor az amerikaiak már tizenöt éve éltek Jeruzsálemben. A svéd emigránsok körülbelül negyvenen voltak, de volt köztük több kiskorú is.

Mindennek meggondolása nem tölt-e el bennünket csodálattal? A jeruzsálemi kolónia főleg ugyanazon nemzetekből tevődött össze, amelyek erre a konferenciára összegyülekeztek. A távol Nyugatról és a távol Északról jöttek kisebb csoportok a kolóniába, hogy néhány keleti emberrel együtt munkálkodjanak az egységért. Ott is, miként itt, az angolszász energia találkozott a keleti miszticizmussal és az északi őszinteséggel. Itt még szerencsénk van a gall világossággal is együtt lehetünk. Ott, miként itt, kálvinisták, lutheránusok és orthodox egyházi férfiak meghallották az egység kiáltását, ellenben a Dél népei nem mozdultak meg. Nem tekinthető-e jelnek, hogy azok, akik itt összegyülekeztek, elindulnak a nagy egység felé, a keresztyén népek közötti testvériség ébredése felé és a cselekvés közösége felé?

Azonban menjünk tovább. A kolónia kezdet-

Gondoljunk meg, hogy az 500.000 tagot számláló u. n. hollandi szigorú református egyház minden állami támogatás nélkül maga tart fenn egy saját egyetemet, egy lelkészképző főiskolát s emellett fizet több száz lelkészt, tanítót s gondoz ugyanannyi templomot és iskolát. Miből teheti mindezt? Jól értsük meg, hogy semmiképpen sem a híressé vált holland gazdagságból, mert speciálisan ennek a szigorú református egyháznak a hívei többnyire szegény emberek. Mindez tehát nem a gazdagok feleslegéből lehetséges, hanem egyszerűen az ilyen lelkiismereti pénzekből.

És most jön a különbség! Ránk nagyon szígyenletes. Mert minálunk szinte az a helyzet, hogy itt sokszor azt tartják lelkiismereti pénznek, amit a köztől elvonnak. Egy-egy egyház területén évekig elél valaki s jóleső mosollyal adófizető szomszédjának még mindig azzal dicsekszik, hogy ő mindeztideig nem került „horogra”. S hogy méltatlankodik az a hosszú időn keresztül néhány koronát fizető egyháztag, akiről kiderül, hogy van neki nemcsak száraz kenyérre, de puha kalácsra valója is, természetesen besorozódik azok közé, akik többet kapván, többet is kell, hogy adjanak.

Varázsütésre milyen más lenne az élet ebben az országban és közelebből a mi magyar református anyaszentegyházunkban, ha a hivatalos közlönyök rovatai eggyel megszorodnának és kezdenék közölni azoknak a nevével, akik nem le-

től fogva megkülönböztetett helyet foglalt el a jeruzsálemi sokféle keresztyén közösség között. Tagjai mindig kötelességüknek érezték, hogy a keletiek irányában keresztyén jellemet tanúsítsanak és az egység eszméjét szem előtt tartásuk és az egység eszméjét szem előtt tartásuk. Halották a zsidók és mohamedánok gunyos származását a pártokra szakadt keresztyének folytonos civódásai felett és jobb példát akartak nekik mutatni. A kolónisták, akik művelt, lojális, békeszerető emberek voltak, a város bensülött lakossága részéről mindig nagy tiszteletben részesültek és pedig nemcsak a szegények részéről. A városban lakó arab és zsidó arisztokrata családok meglátogatták a kolónistákat és őszinte barátai voltak. Azonban a Jeruzsálemben és a Keleten levő több keresztyén közösség kezdettől fogva megbotránkozott felettük. Nem bírták megérteni, hogy ez a laikus szervezet, amely nem fejtett ki missziói tevékenységet és barátokat szerzett a keresztyénség ellenségei között, mit kereshet Jeruzsálemben. Megrágalmazták őket, hogy megvetésre méltó életet élnek és próbálták nekik ártani és a Keleten való maradásukat lehetetlenné tenni.

* * *

Van-e köztünk valaki, aki kételkedne abban, hogy ez a mi konferenciánk is ugyanannak a sorsnak megy elébe? Nem vehető-e biztosra, hogy

faragni próbálnak egy-egy darabkát a köznek el-kívánt járandóságokból, de ahhoz hozzáadni akarnak?

Ki lesz az első, akit az Egyházi Híradó 1926. évi új rovata a gyülekezetnek bemutat?

„A magyar kultuszminiszter protestáns kapcsolatokat keres.“

Hogy mi minden fáj a jezsuiták szívének, bizonyoság rá az a néhány sor, amelyet itt „A Szív“ c. ujságból minden megjegyzés nélkül leközlünk:

„Klebensberg Kunó gróf magyar királyi valás- és közoktatásügyi miniszter népszövetségi tárgyalások címén Genfben járt és ez alkalommal a magyar kereszténylapok egy genfi ujságban megjelent nyilatkozatát közölték. E szerint Klebensberg kijelentette:

— Ami engem Genfben hozott, az nem egyedül az a feladat volt, hogy a Népszövetségi Tanács előtt Magyarországot képviseljem, hanem az a szándék is, hogy újra összekapcsoljam azokat a kötelekeket, amelyek az intellektuális Magyarországot, elsősorban a kálvinista Magyarországot Genfhez, a reformáció városához fűzik . . . — A reformáció 400 éves ünnepe alkalmából nagyobb magyar küldöttség járt Genfben. Claperede, Magyarország nagy barátja, ez alkalommal tekintélyes összeget gyűjtött össze, hogy tanulmányi ala-

pot teremtsenek magyar theologusok számára. Négy ösztöndíjas helyet sikerült akkor létesíteni, de a magyar pénz értékromlása következtében az alaphoz most már csak egy ösztöndíjas helyre telik. Egyetértésben Bethlen István gróf miniszterelnökkel, aki Erdély egyik legrégebb református családjából származik, elhatároztam, hogy a négy ösztöndíjas hely fenntartásához szükséges összeget a magyar állam költségvetésének terhére folyósítjuk mindaddig, amíg az alap összegét nem lehet magánadakozás útján kiegészíteni . . . — Genfben lévén, felesleges hosszasan magyaráznom, hogy a magyar faj magáévá tette a protestantizmus genfi formáját és hogy Európa délkeleti részében a magyarok az utolsó bástyái a reformált egyháznak . . . (Nemzeti Ujság dec. 11.)

Távol áll tőlünk, hogy támadjuk a kultuszminisztert. Kijelentései és tettei fölött azonban a katolikus ügy érdekében kénytelenek vagyunk mi is néhány megjegyzést tenni.

Igen helyes, ha a kultuszminiszter ur külföldi kapcsolatokat keres. Feltűnő azonban, hogy utóbb többnyire protestánsok ezek a kapcsolatok. Berlinben is a katolikus szempontból hirhedt racionalistákkal kapcsolódott össze. Ezek után kérjük, hogy lépjen összeköttetésbe a katolikus külföldi körökkel és tudományos tényezőkkel is. Reméljük, hogy legközelebb a svájci Freiburg, a belga Löven és Innsbruck híres tudományos vezetőkörével is összeköttetést keres.

a nemkeresztyének legjobbjai örömmel üdvözlik ezt a konferenciát és jót kívánnak neki? És nem éppen olyan bizonyos-e az is, hogy legádázabb ellenségei magából a keresztyénségből támadnak, hogy erről az oldalról emelkednek majd hangok, amelyek félremagyarázzák motívumait és meg-hiusítani igyekeznek határozatait?

* * *

Szükségtelen erről beszélni. Mindazáltal mindenki előtt nyilvánvaló, hogy a jeruzsálemi kolónia nem élhetett zavartalan békességben, hanem komoly benső viszályok nyugtalanították. A legveszedelmesebb viszály onnan eredt, hogy a kolonisták teljesen aszketikus életszabályokat fogadtak el; például nem vettek el fizetést semmiféle munkáért, még olyanért sem, amelyet a kolónián kívül álló gazdag embereknek végeztek. Hasonlóképpen a férfiak és nők közötti viszonyban a legnagyobb absztinenciának hódoltak. Ezekből a viszálykodásokból szegénység, elégedetlenség és sok szükségtelen összeütközés keletkezett, különösen mikor a kolónia gyermekei felserdültek. De a kolónia vezetői fokozatosan rájöttek, hogy ezek az aszketikus szabályok nem szükségese-
sek az egységhez és megszüntették őket. A kolonistáktól egyenes és irgalmaskodó életet kívánnak, de az emberi természettel ellenkező szabályokat nem kényszerítettek rájuk, Meg van nekik

engedve, hogy szolgálataikért ellenértéket fogadjanak el és mióta ezt az engedélyt megkapták, a kolónia minden részében a szorgalom él. Szabad megházasodniok és saját házukban lakniok, a kolóniának palotaszerű főépülete közelében. Mióta ezeket az aszketikai kérdéseket elintézték, a kolónia hírneve és gazdagsága egyre növekedett. Sok svéd, köztük magam is, meglátogattuk a kolóniát s később csodálattal és érdeklődéssel beszéltünk róla. Bizonyoságot tesznek az őszinte keresztyén lelkületről, a törhetetlen egységről és az együttes életről, amely nagyon komoly és mély s mégis annyira gazdag és boldog.

* * *

A kolónia alapítónője két éve halt meg, 81 éves korában, miután egész életét a közösség vezetésére és szolgálatára szentelte. A kolónia nem lett hatalmassá és az egész világot átfogóvá, miként talán kezdetben remélte — nem számlál egészen száz tagot. De halálos ágyán elmondhatta magának, hogy az isteni szózat helyes utra vezette. Az egység védő falként fogta körül életét. Nem hiányzott a bánat sem, de hü és együttérző szívekkel megosztva elvesztette keserűségét. És csodálatos módon gyarapodott az a képessége, hogy másoknak terheit könnyíteni segítsen. Elmondhatta magának, hogy kolóniája a korábbi szegénység sújtotta Jeruzsálemre nagy áldás volt

Halljuk azt is, hogy az állam költségére — tehát a többségében katolikus polgárok adójából — három protestáns teológust nevelt Genfben. Utána azonban elvárjuk, hogy számarányunkhoz mérten, szintén az állam költségére — és nem a katolikus alapokból — kilenc katolikus teológust küldjön Rómába.

Végül pedig igen helyesnek tartanók, ha a kultuszminiszter ur megcáfolná nyilatkozatának a magyar keresztény lapokban leközlött szövegét. Lehetetlennek tartjuk ugyanis, hogy egy gróf Klebelsberg azt mondotta volna, hogy „a magyar faj magáévá tette a protestántizmus genfi formáját.” Egy történész, aki tudja, hogyan fészkelődött be és bontotta meg az ország egységét a magyar „reformáció”, ilyenent nem állíthat! Az a magyar kultuszminiszter, aki a 63 százalékában katolikus magyar nemzetnek vallásügyi öre, így nem vághatta pofon a magyar katholicizmust! Az a lelkes hitvalló, aki oly gyönyörűen beszélt már a katolikus nagygyűléseken, ilyesmit nem mondhatott, hiszen így lerontaná, hogy komolyan vegyék ezután katolikusdicséző szavait. A magyar lapok valószínűleg rosszul értették a genfi újság francia szövegét.

Mi belátjuk, hogy a kultuszminiszternek a protestánsok ügyében is intézkednie kell. Az „osztó igazság” azonban nem ezt a módot írja elő. *Sic!*

Eszébe juthattak azok a zsidó menekültek, akiket kolóniája megmentett; azok a halálos veszedelmekben forgó zarándokok, akiknek szolgáltak; az az ötszáz éhező, akiket naponta tápláltak. Érezte, hogy azok, akik a kolóniában neveltettek, embertársaik szolgálatában őszinték, tisztaszívűek, vidámak, nyájasak és boldogok. Boldog lehetett abban a tudatban, hogy a háboru idején az amerikai segély nagy mértékben az ő fáradozásának volt köszönhető.

Bizonyára távol volt tőle halálos ágyán még a gondolata is annak, hogy világi sikerekkel dicselkedjék; de mind amellett úgy vélte, hogy Isten ebben a tekintetben is jónak látta megmutatni, hogy az egység áldás az emberi életre. A kolóniának a Damaszkuszi kapu közelében volt egy nagy palotája, azonkívül hat kisebb épülete. Voltak tevéi, lovai, tehenei és kecskéi, épületei és földbirtoka, olajfái és fügefái, boltjai és műhelyei. Fényképező műhelyében készültek azok a palesztinai képek, amelyeket az egész világon árultak és karavánokat szerelt fel, amelyek szállították az utasokat Palesztinában és Szíriában.

Egykor annyira lenézett kolóniája a Szent Városban pihenőhely, a békesség néve lett. A teraszokon esténként imádkozásra és konferenciára, énekekre és zenére jöttek össze. A világháboru reménytelen éjszakájában a béke gondolatai száll-

Belpolitika — Külpolitika.

A nemzetgyűlés napirendjén a költségvetés részletes tárgyalása mellett, amely most már az ünnepek előtt befejezést nyer, izgalmas hangulat közepette leggyakrabban szerepelt báró Petrichovich-Horváth Emil népjóléti államtitkár személye, akit különösen a fajvédők képviselők részéről különféle vádakkal illettek, sőt követelték, hogy magas állásáról azonnal mondjon le. A vádak tisztázása végett az államtitkár rágalmazásért többeket beperelt s így most már a bíróságon a sor, hogy tisztázza a helyzetet. — A miniszterelnök a pénzügyminiszterrel és a kultuszminiszterrel Genfből visszaérkezett s a nemzetgyűlés egyik legutóbbi gyűlésén számolt be az ott elért eredményekről. Azonkívül, hogy az 1925/26. költségvetési évben a külföldi kölcsönből folytatólagosan felszabadítottak 20 millió aranykoronát beruházási célokra, a Népszövetség jóváhagyólag tudomásul vette a kormány három éves gazdasági programját, amelynek finanszírozására a külföldi kölcsönnel még fennálló 133 millió aranykoronáját felhasználni engedélyezte. — A Népszövetség napirendjére került a magyarországi u. n. numerus clausus kérdése is. Ebben a tárgybán elfogadták a kint lévő kultuszminiszter indokolását, amelynek értelmében ez az intézkedés átmeneti jellegű s a kormány részéről csupán addig tartatik fenn, amíg a mai Csonkamagyarország

tak erről a helyről. Az egység lehetséges, az egység megvalósítható a különböző nemzetek között; békesség uralkodhatik még a kormány és a nép között is.

Azonban az alázatos előd sikerében nem rejlik-e a hatalmas utód számára a legdicsőbb ígéret? Nem érezzük-e, hogy Isten ezen az uton igéri áldását arra a munkára, amely minden ember egységét, az emberiségnek egységét célozza? Nem azt akarja-e Isten nekünk mondani, hogy az egység jelében az egész emberiség tökéletesebb fejlettségre jut, hogy ebben a jelben a jólét gyarapodik, a segítő és boldogító erő megsokszorozódik s az emberi étellel együttjáró keservek sokféleképpen csökkennek?

Halljuk csak! Hallgassuk csak! Az, akinek hangja a Világháboru robajában az egységről szólt hozzánk, az beszél hozzánk szegény szolgálójának alázatos alkötása által is. „Egység!” így kiált felénk Spafford Anna. „Egység a kálvinisták és lutheránusok közt, egység a protestánsok és görögök közt, egység a görögök és katolikusok közt, egység a keresztyének és nemkeresztyének közt. Egység, egység, egység a földnek minden népe közt!”

belső helyzete úgy rendeződik, hogy nem kell tartani attól, miszerint a szellemi pályára tóduló ifjúságnak elhelyezkedése és megélhetése biztosítva nincs. — A pénzügyminiszter bejelentette, hogy a jövő évben az adómérséklések folytatódának s így törölni fogják az u. n. házhátszórészesedési adót, majd további intézkedéseket tesznek a takarékoság terén s meg fogják szüntetni a felesleges hivatalokat, közöttük a lakáshivatalt.

Franciaországban újabb részleges kormányválság van. A pénzügyminiszter lemondott s most Doumer szenátor személyében új pénzügyminisztert neveztek ki, akinek azonban szintén meg kell küzdeni a szélső szociálisták támadásaival s a küzdelem sikerétől függ, hogy vajjon pénzügyi terveit valóra válthatja-e. Egy francia frank árfolyama közben leesett a svájci frank egyötödének az értéke alá.

Németországban a kormányalakítással megbízott Luther a pártokkal tovább tárgyal az u. n. nagykoalíció megteremtése érdekében. Kérdés, hogy sikerrel-e, hogy t. i. az összes pártokat sikerül-e megnyerni egy együttes kormányalakításra.

A *Népszövetség* Mossul kérdésében annak dacára, hogy az általa kiküldött bizottság a területnek Törökországhoz való csatolását javasolta, Törökország kárára döntött. A török delegáció kijelentette, hogy ebbe a határozatba nem fog belenyugodni.

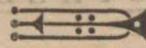
Az alispán-kisasszony, özvegy Ácsné, meg az unokája.

Irta: **Böszörményi Jenő** szentesi lelkész.

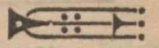
A Református Nőegylet tagjai nagyban készültek a szegény gyermekek karácsonyi felruházására. Két csoportra oszolva járták a nagy alföldi várost. Az egyik csapat a jobbmódúakat örvendeztette meg látogatásával és adományokat gyűjtött, a másik pedig nyakába vette a várost és a szegénység hajlékaiba kopogtatott be, meggyőződést akarván szerezni arról, hogy a segítségre valóban szükség van-e? Ezzel az akcióval kezdődött az alispán-kisasszony első közéleti szereplése. Ő vállalta el a Munkás-sort, ahol a többek között Ács Mária második elemi osztályu tanuló lakott.

Ugy látszik, nagyon szegény lehet, mert cipőt, ruhát és télikabátot kért a tanítója utján.

Az alispán-kisasszony nekivágott hát a külvárosnak és szerencsésen eljutott a Munkás-sor harmadik számú házához, ahol — a noteszének tanubiznysága szerint — Ács Mária lakott. Amikor belépett a szegénységtől szomorú szobába: olyan megilletődés vett rajta erőt, mint midőn a lakodalmas vőfély a vers közepén megakad és nem tudja a rigmust folytatni. De azután a köz-

HIREK.

Előfizetési felhívás.

Isten segedelméből elérkeztünk az Ur 1925. esztendejének utolsó napjaihoz. Különös ingyenes kegyelem, hogy mielőtt elmúlna ez az esztendő sok küzködésével és fáradságával, teljes pompájában még egyszer felragyog az a szeretet, amely egyedül kölcsönöz ennek a hiábavaló világi életnek értéket és értelmet. S tényleg mi a megfáradott gyermekek, mindent feledve, megújódott hittel és reménységgel bekapcsolódunk az angyalok karába s hirdetjük: Dicsőség a magasságos mennyekben Istennek, a földön békeség és az emberekhez jóakaratt!

A szegedi református szent eklézsia hűséges szolgálója, az Egyházi Híradó is zárja a jelen számával negyedik évfolyamát. Bizony, ha csak arra gondolna, hogy a háta megett lévő négy esztendő erkölcsi és gazdasági válságából neki is mennyi keserű rész jutott, nem lenne sok öröme eddigi életében. De úgy elfelejt minden bántó emléket, amikor olvasóival egyetemben ránéz a betlehemi jászolbölcsőben mosolygó gyermek arcára, Akitől vett eddig is erőt és kitartást szolgáltatának elvégzésére.

A ma született Megváltó szeretetével és örömeivel köszöntjük hát a mi Kedves Olvasóinkat és hisszük, hogy ők is hasonló szeretettel és örö-

életi szereplés első lázán hamar átesett, jónapot kívánt annak az öregasszonynak, akit a szobában talált és megkérdezte tőle:

— Itt lakik, kérem. Ács Mária második elemi osztályu tanuló?

— Itt lakik, — szolt az öregasszony. Én vagyok neki a nagyanyja, mert se édesapja, se édesanyja nincsen szegénynek. Egészen árva. Ugy bizony: egészen árva.

— Hát a nénit hogy hívják, mert ez nálam nincsen feljegyezve, — érdeklődött az alispán-kisasszony.

— Özvegy Ács Mihályné vagyok.

— Engem meg a Református Nőegylet küldött, hogy a kis unokáját meglátogassam, mert mi mindenhova elmegyünk, ahol a karácsonyi felruházásért folyamodtak. Így azután csak az igazi szegények kapnak, akik rá vannak szorulva.

— Tessék elhinni, nem kértünk volna mink, semmit, ha nem volna olyan nagy szegénység nálunk. De hát én is öreg vagyok már, a munkát sem birom úgy, mint régebben. A kis unoka meg egészen árva. Ugy bizony: egészen árva a galambom.

— Oh kedves jó Ácsné asszony: én sem kétkedem. A Református Nőegylet sem. Ne haragudjon azért ránk. Nem akarjuk a világ minden kincséért sem megbántani, de mindenhova elme-

mel fogadják ez ünnepi számot. Reméljük, hogyha máskor ritkán is, most a karácsony levegőjében ösztönösen megérzik, hogy szükség van ebben az ezer irányra elágazódott világban arra a kapocsra is, amelyet jelent a tagok és a fő, a hívek és az anyaszentegyház között itt Szegeden az Egyházi Hiradó.

Mert ilyen a reménységünk, bizunk benne, hogy az 1926. esztendőben eggyel sem fog kevesebdni azoknak a száma, akik olvasóink és előfizetőink közé tartoztak. Sőt mindig csak szaporodni fognak. Ne sajnálja hát egyetlen szegedi református sem az Egyházi Hirától a csekély havi 6000 korona előfizetési díjat.

Mint minden évben, így az idén is gazdag tartalmu ünnepi számmal köszöntjük nemcsak előfizetőinket, hanem minden előttünk ismerős szegedi református testvérünket.

Előfizetőinktől újévi ajándékuul csupán egyet kérünk: szerezzen mindegyik egy új előfizetőt az Egyházi Hiradó számára. Bizonyára akad ismerősei között olyan református, aki eddig még nem gondolt arra, hogy az ő református keresztyén lelkiéletében mindaddig van valami hiány, amíg őt is még szorosabban az egyház testéhez nem kapcsolja az Egyházi Hiradó.

Azokhoz pedig, akiket ez a lap csak kivételes alkalmakkor keres fel, egy az üzenetünk: Legyenek állandó olvasóink! Ezzel is bizonyítsák, hogy mi szegedi reformátusok egy nagy családot alkotunk.

Nézze, mennyi név van felírva a noteszomba, ezt mind sorra járom még.

Az alispán-kisasszony olyan szivrehatóan mondotta ezt az önigazolást, hogy özvegy Ács Mihályné asszony számára nem volt más választás, minthogy keservesen sirva fakadjon.

— Ne sirjon azért kedves jó Ács néni. Ugy örülök, hogy éppen én jöhettem el ide látogatába. Azután tulajdonképpen másért jöttem. (Ez az alispán-kisasszony teljesen egyéni ötlete volt.) Hát megmondom; miért jöttem. Mértéket akarok venni a kis unokáról.

Az igazság kedvéért meg kell jegyeznünk, hogy a mérték már régen meg volt és pedig nemcsak a ruhára, a télikabáttra, de még a cipőre is. Azt se lehet elhallgatnunk, hogy mikor az alispán-kisasszony ezt az ötletét otthon elmesélte: az alispán ur olyan büszke lett a leányára, hogy néhány nap mulva a vármegyeházán erről beszélt még az iktató-hivatal is.

— A kis unoka nincsen talán itthon? — kérdezte a Nőegylet kiküldöttje özvegy Ács Mihálynét.

— Mindjárt jön az iskolából haza, dél felé jár az idő, ilyenkor már itthon szokott lenni, — válaszolt az öregasszony.

Az alispán-kisasszony erre kijelentette, hogy megvárja. Már hogy is menne úgy el, hogy Ács

tunk, amelyben minden tag tudni és hallani akar arról, hogy mi történik az ő családi hajlékának falain belül és kívül?

És ezzel zárjuk is sorainkat. Istentől megáldott, boldog karácsonyi ünnep és ujesztendő köszöntsön minden szegedi reformátusra!

SZERKESZTŐSÉG.

— Istentiszteletek sorrendje. Szegeden folyó hó 25-én, karácsony első napján délelőtt 9 órakor ima és rövid bibliamagyarázat (Bakó L.), 10 órakor ünnepi istentisztelet urvacsoraosztással. Prédikál Bakó L. lelkész. Ágendázik Durkó G. hl. Délután 5 órakor hálaadás (Bakó L.).

F. hó 26-án, karácsony második napján d. e. 10 órakor ünnepi istentisztelet vacsoraosztással. Prédikál és ágendázik Bakó L. lelkész. Délután 5 órakor hálaadás. (Durkó G. hl.)

F. hó 27-én, vasárnap délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet és délután 5 órakor hálaadás. (Teleki S. sl.)

F. hó 31-én, ó-év utolsó napján d. u. 5 órakor istentisztelet. (Bakó L. lelkész.)

Január 1-én, új-év első napján d. e. 10 órakor ünnepi istentisztelet (Bakó L. lelkész), d. u. 5 órakor hálaadás. (Teleki S. sl.)

Január 3-án, vasárnap délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet (Teleki S. sl. lelkész) d. u. 5 órakor hálaadás (P. Nagy D. hl.).

Mária második elemi osztályu tanulót meg ne ismerje. Miután azonban addig is beszélni kellett valamiről, azért a nagymamától mindent elkérdezett, ami csak eszébe jutott. Még azt is megtárgyalták, hogy az Ács Mária szegény édesanyja melyik ruhájában feküdt a ravatalon. Ilyen szomorú témánál ezután újból és újból együtt sirt vele. A könnyek között lettek barátokká. A tavasz összetalálkozott az őszi hervadással. Mire a kis unoka hazajött az iskolából, akorra már az is kitudódott, hogy Ácsné asszonyt szintén Mária-nak hívják, amiért a megszólítás is — természetesen — kedves Mari néni lett. Ami igen, igen jól esett a kedves Mari nélinek. Nem lehet csodálkozni, hogy ilyen meleg barátságban ő is megkérdezte a kisasszony édes apjának a foglalkozását.

— Az én apuskám a vármegyénél van. Alispán.

— Isten éltesse sokáig, bizonyosan olyan jó szive van neki is, áldja meg őt is a jó Isten — hálálkodott özvegy Ácsné.

Egyszer azután nyílik az ajtó. Ács Mária második elemi osztályu tanuló, segélyre szorult: szerencsésen hazaérkezett. Illendően kezét akart csókolni az ismeretlen nagyságának, de az csak nem engedte, hanem sietve munkához látott és bár még soha életében mértéket nem vett, most

belső helyzete úgy rendeződik, hogy nem kell tartani attól, miszerint a szellemi pályára tóduló ifjuságnak elhelyezkedése és megélhetése biztosítva nincs. — A pénzügyminiszter bejelentette, hogy a jövő évben az adómérséklések folytatódhatnak s így törölni fogják az u. n. házhásonrészesedési adót, majd további intézkedéseket tesznek a takarékoság terén s meg fogják szüntetni a felesleges hivatalokat, közöttük a lakáshivatalt.

Franciaországban újabb részleges kormányválság van. A pénzügyminiszter lemondott s most Doumer szenátor személyében új pénzügyminisztert neveztek ki, akinek azonban szintén meg kell küzdeni a szélső szociálisták támadásaival s a küzdelem sikerétől függ, hogy vajjon pénzügyi terveit valóban válthatja-e. Egy francia frank árfolyama közben leesett a svájci frank egyötödének az értéke alá.

Németországban a kormányalakítással megbízott Luther a pártokkal tovább tárgyal az u. n. nagykoalíció megteremtése érdekében. Kérdés, hogy sikerrel-e, hogy t. i. az összes pártokat sikerül-e megnyerni egy együttes kormányalakításra.

A Népszövetség Mossul kérdésében annak dacára, hogy az általa kiküldött bizottság a területnek Törökországhoz való csatolását javasolta, Törökország kárára döntött. A török delegáció kijelentette, hogy ebbe a határozatba nem fog belenyugodni.

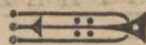
Az alispán-kisasszony, özvegy Ácsné, meg az unokája.

Írta: **Böszörményi Jenő** szentesi lelkész.

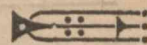
A Református Nőegylet tagjai nagyban készültek a szegény gyermekek karácsonyi felruházására. Két csoportra oszolva járták a nagy alföldi várost. Az egyik csapat a jobbmóduakat örvendeztette meg látogatásával és adományokat gyűjtött, a másik pedig nyakába vette a várost és a szegénység hajlékaiba kopogtatott be, meggyőződést akarván szerezni arról, hogy a segítségre valóban szükség van-e? Ezzel az akcióval kezdődött az alispán-kisasszony első közéleti szereplése. Ő vállalta el a Munkás-sort, ahol a többiek között Ács Mária második elemi osztályu tanuló lakott.

Ugy látszik, nagyon szegény lehet, mert cipőt, ruhát és télikabátot kért a tanítója utján.

Az alispán-kisasszony nekivágott hát a külvárosnak és szerencsésen eljutott a Munkás-sor harmadik számú házához, ahol — a noteszének tanubiznysága szerint — Ács Mária lakott. Amikor belépett a szegénységtől szomorú szobába: olyan megilletődés vett rajta erőt, mint midőn a lakodalmas vőfély a vers közepén megakad és nem tudja a rigmust folytatni. De azután a köz-

HIREK.

Előfizetési felhívás.

Isten segedelméből elérkeztünk az Ur 1925. esztendejének utolsó napjaihoz. Különös ingyenvaló kegyelem, hogy mielőtt elmúlna ez az esztendő sok küzködésével és fáradtságával, teljes pompájában még egyszer felragyog az a szeretet, amely egyedül kölcsönöz ennek a hiábavaló világi életnek értéket és értelmet. S tényleg mi a megfáradott gyermekek, mindent feledve, megújhódott hittel és reménységgel belekapcsolódunk az angyalok karába s hirdetjük: Dicsőség a magasságos mennyekben Istennek, a földön békeség és az emberekhez jóakaratt!

A szegedi református szent eklézsia hűséges szolgálója, az Egyházi Híradó is zárja a jelen számával negyedik évfolyamát. Bizony, ha csak arra gondolna, hogy a háta megett lévő négy esztendő erkölcsi és gazdasági válságából neki is mennyi keserű rész jutott, nem lenne sok öröme eddigi életében. De úgy elfelejt minden bántó emléket, amikor olvasóival egyetemben ránéz a betlehemi jászolbölcsőben mosolygó gyermek arcára, Akitől vett eddig is erőt és kitartást szolgáltatának elvégzésére.

A ma született Megváltó szeretetével és örömeivel köszöntjük hát a mi Kedves Olvasóinkat és hisszük, hogy ők is hasonló szeretettel és örömmel

életi szereplés első lázán hamar átesett, jónapot kívánt annak az öregasszonynak, akit a szobában talált és megkérdezte tőle:

— Itt lakik, kérem. Ács Mária második elemi osztályu tanuló?

— Itt lakik, — szolt az öregasszony. Én vagyok neki a nagyanyja, mert se édesapja, se édesanyja nincsen szegénynek. Egészen árva. Ugy bizony: egészen árva.

— Hát a nénit hogy hívják, mert ez nálam nincsen feljegyezve, — érdeklődött az alispán-kisasszony.

— Özvegy Ács Mihályné vagyok.

— Engem meg a Református Nőegylet küldött, hogy a kis unokáját meglátogassam, mert mi mindenhova elmegyünk, ahol a karácsonyi felruházásért folyamodtak. Így azután csak az igazi szegények kapnak, akik rá vannak szorulva.

— Tessék elhinni, nem kértünk volna mink, semmit, ha nem volna olyan nagy szegénység nálunk. De hát én is öreg vagyok már, a munkát sem bírom úgy, mint régebben. A kis unoka meg egészen árva. Ugy bizony: egészen árva a galambom.

— Oh kedves jó Ácsné asszony: én sem kételkedem. A Református Nőegylet sem. Ne haragudjon azért ránk. Nem akarjuk a világ minden kincséért sem megbántani, de mindenhova elme-

mel fogadják ez ünnepi számot. Reméljük, hogyha máskor ritkán is, most a karácsony levegőjében ösztönösen megérzik, hogy szükség van ebben az ezer irányra elágazódott világban arra a kapocsra is, amelyet jelent a tagok és a fő, a hívek és az anyaszentegyház között itt Szegeden az Egyházi Híradó.

Mert ilyen a reménységünk, bizunk benne, hogy az 1926. esztendőben egyfel sem fog kevesbedni azoknak a száma, akik olvasóink és előfizetőink közé tartoztak. Sőt mindig csak szaporodni fognak. Ne sajnálja hát egyetlen szegedi református sem az Egyházi Híradótól a csekély havi 6000 korona előfizetési díjat.

Mint minden évben, így az idén is gazdag tartalmu ünnepi számmal köszöntjük nemcsak előfizetőinket, hanem minden előttünk ismerős szegedi református testvérünket.

Előfizetőinktől újévi ajándéku! csupán egyet kérünk: szerezzen mindegyik egy új előfizetőt az Egyházi Híradó számára. Bizonyára akad ismerősei között olyan református, aki eddig még nem gondolt arra, hogy az ő református keresztyén lelkiéletében mindaddig van valami hiány, amíg őt is még szorosabban az egyház testéhez nem kapcsolja az Egyházi Híradó.

Azokhoz pedig, akiket ez a lap csak kivételes alkalmakkor keres fel, egy az üzenetünk: Legyenek állandó olvasóink! Ezzel is bizonyítsák, hogy mi szegedi reformátusok egy nagy családot alkotunk.

Nézze, mennyi név van felírva a noteszomba, ezt mind sorra járom még.

Az alispán-kisasszony olyan szivrehatóan mondotta ezt az öngazolást, hogy özvegy Ács Mihályné asszony számára nem volt más választás, minthogy keservesen sirva fakadjon.

— Ne sirjon azért kedves jó Ács néni. Ugy örülök, hogy éppen én jöhettem el ide látogatóba. Azután tulajdonképpen másért jöttem. (Ez az alispán-kisasszony teljesen egyéni ötlete volt.) Hát megmondom; miért jöttem. Mértéket akarok venni a kis unokáról.

Az igazság kedvéért meg kell jegyeznünk, hogy a mérték már régen meg volt és pedig nemcsak a ruhára, a télikabátra, de még a cipőre is. Azt se lehet elhallgatnunk, hogy mikor az alispán-kisasszony ezt az ötletét otthon elmesélte: az alispán ur olyan büszke lett a leányára, hogy néhány nap múlva a vármegyeházán erről beszélt még az iktató-hivatal is.

— A kis unoka nincsen talán itthon? — kérdezte a Nőegylet kiküldöttje özvegy Ács Mihálynét.

— Mindjárt jön az iskolából haza, dél felé jár az idő, ilyenkor már itthon szokott lenni, — válaszolt az öregasszony.

Az alispán-kisasszony erre kijelentette, hogy megvárja. Már hogy is menne úgy el, hogy Ács

tunk, amelyben minden tag tudni és hallani akar arról, hogy mi történik az ő családi hajlékának falain belül és kívül?

És ezzel zárjuk is sorainkat. Istentől megáldott, boldog karácsonyi ünnep és ujesztendő köszöntsön minden szegedi reformátusra!

SZERKESZTŐSÉG.

— Istentisztelet sorrendje. Szegeden folyó hó 25-én, karácsony első napján délelőtt 9 órakor ima és rövid bibliamagyarázat (Bakó L.), 10 órakor ünnepi istentisztelet urvacsoraosztással. Prédikál Bakó L. lelkész. Ágendázik Durkó G. hl. Délután 5 órakor hálaadás (Bakó L.).

F. hó 26-án, karácsony második napján d. e. 10 órakor ünnepi istentisztelet urvacsoraosztással. Prédikál és ágendázik Bakó L. lelkész. Délután 5 órakor hálaadás. (Durkó G. hl.)

F. hó 27-én, vasárnap délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet és délután 5 órakor hálaadás. (Teleki S. sl.)

F. hó 31-én, ó-év utolsó napján d. u. 5 órakor istentisztelet. (Bakó L. lelkész.)

Január 1-én, új-év első napján d. e. 10 órakor ünnepi istentisztelet (Bakó L. lelkész), d. u. 5 órakor hálaadás. (Teleki S. sl.)

Január 3-án, vasárnap délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet (Teleki S. s. lelkész) d. u. 5 órakor hálaadás (P. Nagy D. hl.).

Mária második elemi osztályu tanulót meg ne ismerje. Miután azonban addig is beszélni kellett valamiről, azért a nagymamától mindent elkérdezett, ami csak eszébe jutott. Még azt is megtárgyalták, hogy az Ács Mária szegény édesanyja melyik ruhájában feküdt a ravatalon. Ilyen szomorú témánál ezután újból és újból együtt sirt vele. A könnyek között lettek barátokká. A tavasz összetalálkozott az őszi hervadással. Mire a kis unoka hazajött az iskolából, akorra már az is kitudódott, hogy Ácsné asszonyt szintén Mária-nak hívják, amiért a megszólítás is — természetesen — kedves Mari néni lett. Ami igen, igen jól esett a kedves Mari néninek. Nem lehet csodálkozni, hogy ilyen meleg barátságban ő is megkérdezte a kisasszony édes apjának a foglalkozását.

— Az én apuskám a vármegyénél van. Alispán.

— Isten éltesse sokáig, bizonyosan olyan jó szíve van neki is, áldja meg őt is a jó Isten — hálálkodott özvegy Ácsné.

Egyszer azután nyílik az ajtó. Ács Mária második elemi osztályu tanuló, segélyre szorult: szerencsésen hazaérkezett. Illendően kezét akart csókolni az ismeretlen nagyságának, de az csak nem engedte, hanem sietve munkához látott és bár még soha életében mértéket nem vett, most

— *Istentiszteletek a szórványokban.* F. hó 25-én, karácsony első napján d. e. 10 órakor Kisteleken, d. u. fél 3 órakor Szőregen ünnepi istentisztelet urvacsoraosztással, végzi Teleki S. sl.

F. hó 26-án, karácsony második napján d. e. 10 órakor Kiskundorozsmán, d. u. 3 órakor Deszken tart istentiszteletet és urvacsorát oszt Teleki S. sl.

Ugyancsak 26-án, karácsony második napján d. e. 11 órakor ünnepi istentiszteletet tart és urvacsorát oszt P. Nagy Dénes hl. Felsőpusztaszerezen.

Január 1-én, új-év első napján d. e. fél 10 órakor ünnepi istentisztelet Somogyitelepen. Tartja Teleki S. sl.

Január 3-án d. e. 10 órakor Kisteleken és d. u. fél 3 órakor Szőregen tart istentiszteletet Bakó L. lelkész.

Január 10-én d. e. 10 órakor Dorozsmán, d. u. 3 órakor Deszken tart istentiszteletet Teleki S. sl.

— *Az ünnepek alkalmával* istentiszteleteket tartunk és urvacsorát osztunk a következő helyeken: Karácsony első napján d. e. 8—10-ig a kerületi börtön férfi és női osztályán, (Durkó G. hl.), 8 órakor a városi közkórházban, 9 órakor a sebészeti és belgyógyászati klinikán, 10 órakor a városi szegényházban, 11 órakor az újszegedi gyermekmenhelyen, (P. Nagy Dénes hl.); Karácsony másodnapján d. e. 8—10-ig az összes többi

olyan ügyesen elintézte, hogy a város legelső női szabója, aki az alispánné ömértóságának szokott varrni, még az is megirigyelhette volna. Megvan!... Éljen!... Rendben vagyunk!...! mondotta a nagy munka után. Lesz ruha... lesz cipő... lesz tőlkabát!...! Lássá kedves Mari néni, csak ezért jöttem!

Ezzel az elintézással a Református Nőegylet vezetősége, választmányja ébony meg lehetett elégedve, mintahogy özvegy Ácsné asszony sem kívánhatott volna lovasiasabb elintézést. Miután pedig a kiküldetésnek megfelelt, nem maradt más hátra, mint elbucszni a Munkás-sor három számú háztól. Indulni akart. Az indulást azonban bucsuzás szokta megelőzni az alispánéknál épenugy, mint özvegy Ácsné hájkában. A kisasszony tehát bucsuzott. Összecsókolta Ács Mária második elemi osztályu tanulót, Majd pedig (hogy történhetett, ki tudná megmondani) átölelte és megcsókolta a nagymamát is. Legalább özvegy Ácsné úgy érezte, hogy az alispán kisasszonyt megcsókolta. Ebben a dologban pedig ő a leghitelesebb személy. Azután boldogan hazasietett.

Az alispánné ömértósága mosolyogva fogadta kipirult arcú lányát, ki csak ennyit mondott: — Jaj, édes anyám!...! nincsen ezen a világon szebb valami, mint a közéleti szereplés!...

klinikákon fekvő református betegeknek. (Durkó G. hl.)

— *Urvacsoraosztás és nagyhét.* Krisztus Urunknak áldott születésén az ünnep mindkét napján a d. e. 10 órakor tartandó ünnepi istentisztelettel kapcsolatban megterítjük az Ur asztalát is. 20-tól kezdődőleg minden nap d. u. 5 órai kezdettel bünbánati istentiszteletre gyűlünk össze, hogy azokon magunkat előkészítve, méltó vendégei lehessünk a megterített asztalnak. Jöjjetek mindnyájan . . .

— *Szegény gyermekek karácsonya.* Az idén a szegedi református asszonyok Lórántfy Zsuzsána Egyesülete vette szerető gondjaiba szegényeinknek és főként nélkülöző kicsinyeinknek karácsonyi megsegítését. Bár még tiszta képünk nincs a gyűjtés eredményéről, mégis örömmel jelenthetjük, hogy az nagyjában a kívánalmaknak az idén is meg fog felelni. A pénzadományok már is közelednek a 20 millió koronához. Nagyon sok élelmiszer és ruhanemű is érkezett be a lelkészi hivatalhoz, mind megannyi jele annak, hogy még nem vészett ki teljesen az emberi lelkekből a szeretet tiszta érzése. A segélyek kiosztása 23-án, szerdán d. u. 3 órai kezdettel lesz a Madách-utcai állami polgári fiúiskola tornatermében. Ugyanott ez alkalommal a Vasárnapi Iskola növendékeinek közreműködésével kedves karácsonyi ünnepség is lesz. Az ünnepségre szeretettel hívjuk a gyülekezet tagjait is, elsősorban a szülők mellett a Lórántfy Zsuzsána Egyesület hölgyeit. Itt jegyezzük meg, hogy a Lórántfy Zsuzsána Egyesület vezetősége legutóbbi összejövetelén a következőket határozta el: karácsony harmadnapján d. u. az egyház tanácstermében megvendégeli a teljesen elhagyott református szegényeket. (Máris többen felajánlottak erre az alkalomra egy-egy liter elkészített meleg kávé és egy-egy darab kalácsot.), majd a karácsonyi ünnepek alkalmával a L. Zs. E. Bakó L. lelkész kíséretében felkeresi a kerületi börtön, a szegényház és a vakok intézetének református lakóit s nekik is juttat valamit abból, amit a szegedi református hívek áldozatkészsége erre a célra szeretetből összead. Most az egyesület u. n. misszionáriusai szorgalmasan látogatják a segélyezendő szegényeket, hogy személyes tapasztalat útján tudják meg, vajjon mire is van legégetőbb szükségük?

— *Templomunk fűtve van.* Jól tudják híveink, hogy ez év őszén a presbitérium javaslatára az egyházközségi közgyűlés elhatározta a templomnak központi fűtésre való berendezését. Csak most a 15—20 fokos hidegek mellett tapasztaljuk, hogy mennyire a gyülekezet érdekében való volt ez az intézkedés. Bár a fűtés még mindég — hangsúlyozzuk — nem tökéletes s csupán új év után fejeződnek be azon az öszszes javítási munkák, már is az az eredmény, hogy a templomunkban, bár a télikabátban senki fel nem melegszik (mert hiszen olyan meleg-

nek nem is szabad lenni), feje, lábai az 1—1^{1/2} órás ülés mellett is meg sem érzik, hogy közben odakünn dermesztő a hideg s ha benn a templom fűtve nem lenne, szintén volna jó egy néhány fok hideg. Templomunk természetesen az ünnepek alatt végig minden istentisztelet alkalmával fűtve lesz. Reméljük, hogy hiveink most már sietni fognak adományainkkal megsegíteni az egyházat a teherviselésben, amelyet magára vett éppen a templomfűtés megoldásával. A hívek érdekében történt ez; a hívek erkölcsi kötelessége a 200 millió adósságot jókedvű adományokkal kiegyenlíteni. Ha mindenki kivészi a részét, meg sem érzi a szegedi gyülekezet!

— *Énekkarunk új szereplése.* A hódmezővásárhelyi városi dalárda folyó hó 13-án ünnepelte fennállása hatvan éves fordulóját. A jubiláris hangversenyen szépen szerepelt énekkarunk is mintegy 40 taggal. A művészi teljesítményért egy szép plakettel jutalmazták. Csak így tovább!

— *Szenczi Molnár Albertről készült eredeti rézmetszetet találtak.* Vitéz Házy János, Sopron város főlevéltárosa a bécsújhelyi cisztercita Neukloster levéltárában ritka érdekes leletre bukkant. Megtalálta Frölich Dávid késmárki születésű, császári matematikus emlékkönyvét, aki 1615-ben a Kárpátok csucsait először megmászta és akinek a nevéhez a híres lőcsei kalendárium több évfolyamának kinyomatása fűződik. Frölich amikor évtizedes németországi tartózkodása után Magyarországra visszatért, bejárta az országot s ebből az időből sok magyar bejegyzés található emlékkönyvében, így például Gelei Katona István erdélyi fejedelmi udvari papnak, neves református püspöknek és hitvitázónak, továbbá a Pázmány Péter korából oly kiváló protestáns írónak, Szenczi Molnár Albertnek a bejegyzései is láthatók. Mint Sopronból jelentik: A Szenczi Molnár bejegyzésének fontosságát emeli az a körülmény, hogy Molnár megajándékozta Frölichet azzal a rézmetszetű arcképével, amelyet 30 éves korában, tehát 1604-ben készíttetett magáról s e képet eredetiben mindeztideig megtalálunk nem sikerült, úgy, hogy Molnár Albertről mindeddig kétségtelenül hiteles arcképet nem birtunk. Most ezt a Frölichnek ajándékozott képet az emlékkönyvben Molnár kezeirása mellé beragasztva megtalálta a tudós soproni főlevéltáros.

— *Szibériában* is vannak református magyarok. A Magyarországon c. napilapban írja egy most hazatért hadifogoly, hogy Szibériában 1920—1923. között az ottan maradt magyar hadifoglyokból öt falu alakult. Örtelenen, Magyarfaluban és Vendégesen ref. templomot is építettek. A reformátusok lélekszáma 385.

— *Erdélyben* már rendőri engedély kell a Bibliaolvasáshoz is. A reformátusok téli idő szakban rendszeres bibliai estét tartanak. Kézdivásár-

helyt is novembertől májusig hetenként kétszer esténként össze szoktak gyűlni a lelkész vezetése mellett Bibliaolvasásra és magyarázatra. Ezeket az összejöveteleket eddig is be kellett jelenteni a rendőrségnek, holott a világ semmiféle államában sem szokták rendőri engedélytől függővé tenni a vallásos gyülekezetek működését. Az idén nem elégedett meg a rendőrség az egyszeri előzetes bejelentéssel, hanem utasította a református lelkészt, hogy minden egyes bibliaolvasási összejövetelre külön bélyeges folyamodványon kérjen engedélyt.

— *Gyermek kommunista* szövetségeket teremtett a Szovjet-Oroszország. Ezek az u. n. Isten nélküli szövetségek, melyek főleg a vallás ellen harcolnak. — Szörnyű képet rajzolnak a tudósítások ezeknek a gyermekeknek életéről. Száz gyermek közül legalább ötven mindenféle rettenetes betegség, vérhaj stb. áldozata: alkoholizmus is pusztít közöttük. Moszkvában legalább ötvétezer 14 éven alóli bűnöző gyermek csavarog. Ezt a pestist terjesztik szét az egész világon. Angliában a vasárnapi iskolák mintájára kommunista vasárnapi iskolákat szerveztek. A gyermekeknek ilyeneket kell megtanulni:

— Hirdetned kell a polgárháborút. Istent ki kell üzni az égből és a tőkést a földről. Nem lehetsz hazafi, mert a hazafi nemzetközi gonosztévő stb.

Micsoda roppant ereje és hatalma a Sátán munkájának. A történetnek nagy tanulsága szerint azonban éppen ez készíti elő az orosz lélek nagy ébredését és Krisztus-szomjuságát.

— *Amikor Kossuth Lajost mohamedánná akarták tenni.* Kossuth Lajos, a legnagyobb magyar hazafiak egyike mint protestáns ember, mindig istenfélő életet élt. Mikor a szabadságharc leveretése után mint menekült, Törökország földjén élt, Ausztria és Oroszország állandóan sürgették a török kormányt, hogy adja ki nekik Kossuthot. A török kormány nagy zavarban volt, mert a két erős országgal nem akart ujjat huzni. Végre azt találták ki, hogy legjobb lesz, ha Kossuth áttér a mohamedán vallásra és így egyszersmindkorra megszabadul a zaklatásoktól. Kossuth, amikor a tervet tudomására hozták, egy percig sem habozott, hanem a következő választ adta: „Válaszomban nyoma sem lehet a habozásnak. A halál és a gyalázat között a választás nem lehet sem kétséges, sem nehéz. Mint Magyarország volt kormányzója, akit e magas méltóságra 15 millió honfitársam bizalma emelt, ma is tudom, hogy mivel tartozom hazámnak, ha száműzött vagyok is. Mint magánember is, csakis a becsület utján járhatok. Bár valamikor kormányzója voltam egy kiváló nemzetnek, vagyont nem tudok hagyni gyermekeimnek. De ennek dacára is örökölni fogják tiszta nevemet. Legyen meg Isten akarata. Készen vagyok a halálra!”

Hirek az evangélikusoknál.

— *Istentiszteletek sorrendje.* December 25-én karácsony első ünnepén délelőtt 10 órakor prédikál Tátrai Károly, az Evangélikus Férfikar énekel. Sóló-ének. Urvacsonya és offertórium az egyház szükségleteire. Délután 5 órakor prédikációs istentisztelet, amelyet végez Tátrai Károly. December 26-ikán, karácsony második ünnepén délelőtt 10 órakor prédikál Petró Elek. Offertórium. December 27-én, a polgári év utolsó vasárnapján d. e. 10 órakor beszélni fog Tátrai Károly. December 31-én, Szilveszter estélyén délután 5 órakor rendezés istentisztelet, amelyet végez Tátrai Károly. Énekel Vass Manci operaénekesnő. Január 1-én, Újév napján délelőtt 10 órakor prédikál Petró Elek. Január 3-ikán délelőtt 10 órai istentiszteleten az Igét hirdeti Szabó Gábor ev. tábori lelkész.

— Az *Evangélikus Gyermekek Karácsonyfa* ünnepe december 23-ikán szerda délután 3 órakor az állami leánygimnázium tornatermében. Közreműködnek a vasárnapi iskola tagjai Réthy Mária vezetésével.

— *Szegedi Luther-Szövetség* évi közgyűlését december 13-án tartotta. Karbner Péter pénztáros bemutatta a zárszámadást, amely 3,800.000 koronát tesz ki. Dr. Benkő István ügyvezető igazgató beszámolt a Szövetség évi működéséről, a mely ünnepek rendezéséből állott. Tátrai Károly lelkészelnök indítványára a Szövetség a maga pénzén 20 darab Dunántuli Énekeskönyvet vásárol, amelyet az egyház rendelkezésére bocsát templomi használatra. Zsigmondy Zsigmond felveti az eszmét, hogy a Szövetség sürgesse meg az egyház vezetőségénél a telefon bevezetését a lelkészi hivatalba. Többek pártoló hozzászólása után a Szövetség közgyűlése átír az egyháztanácshoz ez ügyben s anyagi támogatását is felajánlja a bevezetéshez. Miután a gyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az ügyvezető igazgatónak lelkes tevékenységéért, a tisztikarnak a következő 3 évre való megválasztása következett. A választás eredménye ez: világi elnök: Kiss Ferenc egyházfelügyelő. Lelkészi elnök: Tátrai Károly. Alelnök: Fodor Jenő városi szenátor. Ügyvezető igazgató: dr. Benkő István. Jegyző: Zsigmondy Zsigmond. Pénztáros Karbner Péter. Számvizsgálók: Koren Emil, Bán Ervin és dr. Ruzs Gusztáv. A választmány tagjai: Balak Sándor, Hlavács Samu, Homola Rezső, Pazár Béla, Kemény Géza, Tóth Gyula, Tóth Béla, Vécsey Kálmán, Thomay Józsefné, Lövey Jánosné, Réthy Mária, Roszner Lajos, Benkő Elek, Balassa János, Hosztyák Cirill, Weber Vilmos, Hollády Péter, dr. Tétsi Endre, Kuglis Dezső, Kontsek Lászlóné. — Jelenleg a Szövetségnek 4 örökös tagja van, 5 alapító és 120 rendes tagja. A jövő évi tagsági díj 2 pengő. Beiratkozhat

minden felnőtt ev. férfi a lelkészi hivatalban a hivatalos órák alatt.

— *Soproni theológusok Szegeden.* December 17-ikén a Soproni Állami Theológiai Fakultás 15 hallgatója dr. Deák János és dr. Kiss Jenő egyetemi tanárok vezetésével a szegedi egyház vendégei voltak s az nap délután 5 órakor a református templomban estélyt tartottak. Mint a szép hűvös patak c. közének után Deák professzor imádkozott. Nagy feltűnést keltettek a theológusok precíz énekei. Krecsák János sólója, Beethoven: Isten dicsősége c. karének, Dürer: Vihar-ja, Oláh: Fohásza, Palmer-Krecsák: Vezess... mélyen meghatták a megjelenteket. Viszok Lajos írásmagyarázatot tartott, dr. Kiss Jenő egyetemi tanár az igazi életeszmenyt fejtegette, amely nem evésbenivásban, szórakozásokban, pénzhaszsolásban, hanem a Krisztus követésében áll. Szabó József és Kovács György szavalatai, Deák tanár végszavai és Erős várunk . . . fejezte be a szép ünnepeket, A vendégeket evangélikus családok látták el, akiknek e helyről is köszönetet mond az egyház vezetősége, egymint: Moldován Lajosné, Zakár Sándorné, Derszib Béláné, dr Györffy Istvánné, Kontsek Lászlóné, Kocsondi Györgyné, Fodor István, Lukács Jánosné, özvegy Popovits Sándorné Benkő Elekné, Segesváry Dezsőné, Komlósi Andorné, Lövey Jánosné . . . A nagyraihivatott ifjuság pénteken délután 2 órakor távozott Ceglédre. Az egyház a Sopronban felállítandó Theológusok Otthonára 50 aranykoronát adott át Deák professzornak. Offertorium címén befolyt 1,118.000 korona. Isten áldása kísértje a jövő lelkésznevezék működését.

— *Imádkozó tudósok.* A minnesotai (Amerika) állami egyetem szokatlan kéréssel fordult az egyházaihoz. Az egyetemmel kapcsolatban most nyílt meg egy intézet, amely kizárólag a rák nevű betegséget fogja tanulmányozni. A megnyitó ünnepeket követő vasárnap az egyetem orvosi kara, az egész iskola legfőbb vezetőivel együtt arra kérte az egyházakat, hogy imádkozzanak az intézet jövőjéért és kérjék Istentől a munka sikerét. Egy fenkolt nyelvezetű imádságot is szétosztottak a templomokban. Az imádság azt mondja, hogy valahányszor az emberek egy-egy új felfedezést tesznek, Isten az, aki az ő igazságának egy részét közli velük, Tőle kérnek tehát segítségét és világosságot ennek a szörnyű betegségnek leküzdéséhez is. Az Ur által mindenképpen lehetségesek, Tőle várnak segítséget, utmutatást, ihletet azok, akik az emberiség javát célzó munkát folytatják s Tőle remélik a diadalt is. — Egy ilyen eset elég annak megbizonyítására, hogy a vallás és tudomány nem ellenfele, hanem fegyvertársai, testvérei egymásnak.

IRODALOM.

Ch. Mercier: Izrael prófétái. Régóta érzett hiányt pótol ez az eredetiben több kiadást megért értékes, élvezetes könyv az Ó-Testamentum nagy vallásos lángelméiről. Két tulajdonságot egyesít magában: egyrészt komoly, tudományos alapokon, biztos kritikai eredményeken felépült munka, mely a prófétai vallást a maga eredeti művoltában mutatja be, másrészt lebilincselő, vonzó előadásával, a próféták finom lelki analizisével mindenkinek kedves és érdekes olvasmánya lesz. Nagy áldással használhatja a prédikátor, a ki egy csomó anyagot, gondolatot, képet kap igehirdetéséhez benne; sokat meríthet belőle a vallástörténész, kit az emberiség vallásos fejlődésének problémája érdekel; nagy erősödést ad a hívőknek, akit a tiszta vallás hegyormaihoz vezet; minden érdeklődő előtt világossá teszi az Ó-Testamentum vallásos értékelésének legujabban felvetett ellentétes kérdéseit.

A könyv szép kiállításban, Muraközy Gyula költői fordításában jelenik meg. Manapság, mikor az ó-testamentumi vallás értékelésében a legkülönbözőbb, legellentétesebb álláspontok érvényesülnek, nélkülözhetetlen utmutató ez a könyv. Új, világos fényt vetít rá a próféták világára, mely oly csodálatos és megragadó, mint minden génie élete és munkája.

A mű előfizetési ára postával együtt 27.000 korona. Előfizetések postautalvánnyal, vagy 52.437. sz. csekken a Szövetség Kiadóvállalat címére (Budapest VII., Hársfa-u. 59b.) legkésőbb december 31-ig küldendők be.

Református Doamatika. Örömmel jelentjük, összes református testvéreinknek, hogy az a Református Doamatika, amelynek megjelenését lapunk már régebben jelezte, a napokban elkészült. Adónk ezt a hatalmas, 410 oldalas komoly bibliai szellemben megírt kiváló református munkát e lap olvasóinak is szíves figyelmébe. Karácsonyra szebb ajándékot az idén egy református léleknek sem adhatunk. Kapható lelkészi hivatalunkban, vagy a Holland-Magyar Református Bizottság és a Kálvinista Szemle közös irodájában, Budapest, VIII., Múzeum-körút 10., II. 12. A legfinomabb fementes papíron megjelent kötet ára erős kartonba fűzve postaköltséggel együtt 180.000 korona. Megrendelések levelezéssel, vagy postautalvánnyal a fenti címre küldendők.

Új egyházi lapok. Örömmel szólunk be új egyházi lapok megjelenéséről, mert ez a körülmény, ha nem is a református egyházi sajtó kérdésének végleges megoldását jelenti, mégis azt mutatja, hogy mind több helyen ismerik fel a sajtó fontosságát és egyházi életünkben is kínálkozó felhasználhatóságát. Református Sion címmel jelent meg most egy új néplap, főként az úgynevezett szóránvgyülekezetekben, tanyákon, lelkésztől és templomtól távollakó hívek

számára. Az új lap eleven tartalmával összekötő és ébrentartó kapocs akar lenni a lelki gondozást nélkülöző református hívek között. A másik új lap Debreczenben indult utnak Református Szemle címmel, hogy az egyházi közélet számára pártatlan fórum lehessen.

Lelkészi Szolgálati Napló. Debrecen sz. kir. város és a Tiszántuli Református Egyházkerületi könyvnyomda vállalata ez év Karácsonyára egy igen érdekes és értékes újdonsággal lép az egyházi könyvpiacra. Ez lesz az új Lelkészi Szolgálati Napló, Uray Sándor debreceni református lelkész, egyh. m. tanácsbíró s debreceni lelkésztestületi moderator szerkesztésében, ki 20 éves papi működése s azalatt állandó naplóvezetése tanulságai alapján szerkesztette meg, igen praktikus és tetszetős formában a Naplót. Alakja ötös kvárt forma; a következő rovatokkal: 1. Napok bejegyzése. 2. Liturgiális és templomi szolgálatok, a használt textus megjelölésével. 3. Belmisszió. Cura pastoralis. Katekhezis. 4. Contemplatio. Bibliatanulmány. Irodalmi tevékenység. 5. Administratio. 6. Megjegyzések és előjegyzések. — A tartós és tetszetős, kemény fedélbe foglalt Napló címlapja után Előszó és használati utasítás foglaltatik; a végén pedig tiszta lapok vannak az évvégi összefoglalás céljaira. — A Lelkészi Szolgálati Naplót a debreceni református egyházmegye újévtől kötelező használatra máris elfogadta; példáját remélhetőleg országsszerte követni fogják. Az egy évre szóló napló ára 50 ezer korona, azaz négy pengő lesz s azonnal megrendelhető a Méliusz könyvkereskedésben Debrecen, Piac-ucca 26. szám.

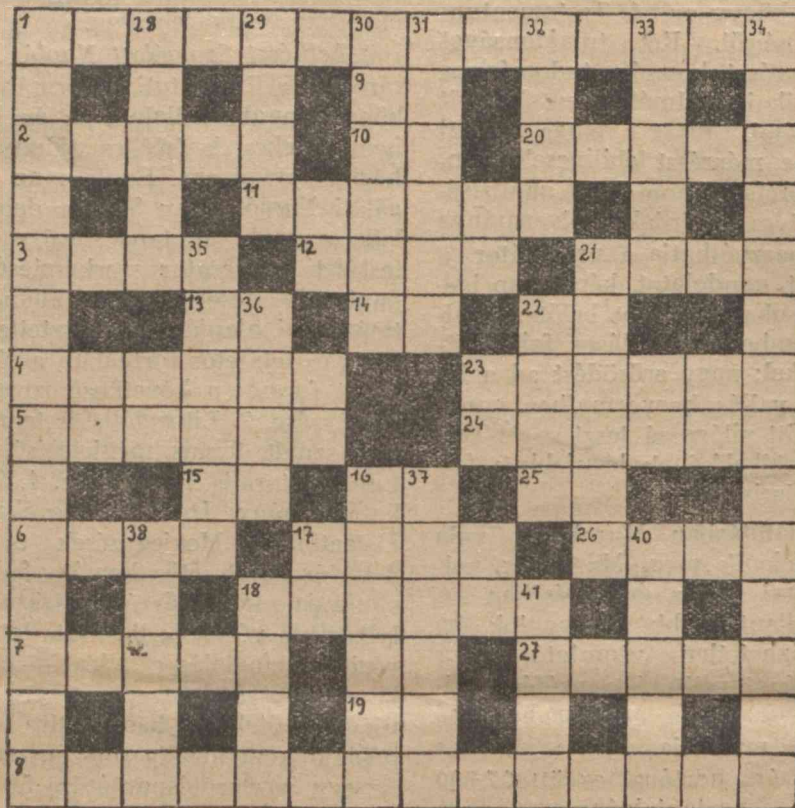
Szerkesztői üzenet.

Lapunk legközelebbi száma 1926. január hó 9-én jelenik meg.

Előfizetőinkhez van egy néhány szavunk. Közülök sokan vannak ugyanis hátrálékban. Aki nekik fizetési hitelezettségük maradt fenn meg a folyó 1925. évről, azoknak ezt a körülményt a lap homlokán jeleztük. Aki tehát azt olvassa a lap első oldalán, hogy előfizetése lejárt, jöjjön be a lelkészi hivatalba és rendezze adósságát. Csak ha mindenki eleget tesz vállalt kötelességének, tudjuk mi is nyugodtan végezni munkánkat. 15—20 milliós hiányok mellett nem lehet dolgozni. És ez a hiány úgy áll elő, hogy te is akinek az előfizetése már lejárt, tartozol néhány ezer koronával! Még ez évben számítnak rá, hogy hátrálékos előfizetőink felkeresnek bennünket!

Bibliai keresztrejtvény.

Készítette: —i —r.

A zdrójelben levő bibliai részek elolvasása utba igazít a nehezebb kérdéseknél!

Vízszintes sorok: 1. Aki ma született, 2. Ez figyelmezteti Pétert, midőn az Urat megtagadja. (Mt. 26.) 3. Város Jeruzsálem mellett, ahol a gyülekezet sátora építetett (Józsué k) 4. Város Jeruzsálem mellett, hova Krisztus feltámadása után először beér (Evangéliumok. 5. Óriás, kit Dávid legyőzött, hibásan írva (I. Sám.) 6. Dávid felesége. (II. Sám.) 7. Ezt jár az Ur angyala az ötlet félők közül. (Solt 32—35) 8. Jézus örvendő környezetben itt teszi az első csodát. (Ev. ok) 9. Igekötő, melynek használata az Ó T-ban gyakran csapást, az Új T-ban legtöbbször áldást jelent 10. Ezt is Isten teremtette (I. Móz. 1.) 11. A Bibliában annyi mint ut, jelenti Isten törvényeit is 12. Ítéletkor ez fog szólni. (I. Thess.) 13. Egyik evangélis a nevének első és utolsó betűje. 14. Első és utolsó mássalhangzója annak, ami a sereptai özvegyasszonynál nem fogy el. (I. Kir.) 15. Ugyanaz mint 22; megfordítva 16. Felső és második mássalhangzója annak, ami az égből hullott; megfordítva. (II. Móz.) 17. Ésaiás fia nevének első része (És 6—7) 18. Kéthát fia (IV. Móz. 15—16.) 19. Jézus ehhez is hasonlított tanítványait a hegyi beszédben. (Mt. 5—7. 20. A Bibliában mindenütt eszterág néven szerepel. 21. Mint 6 22. Péter másik nevének első és második mássalhangzója. (Ján. ev.) 23. Patak a Jordán mellett. Ide küldi az Ur illés prófátát, ahol a hollók táplálják (I. Kir.) 25. Jézus így szólítja meg tanítványait midőn az Új imára tanítja 26. Egyike azoknak, kik a zsoltárokat francia

versbe szedték (fonetikus) (Énekeskönyv). 27. Ügybuzgó más, ritkán használt szóval 24. Nagy pusztaság.

Függőleges sorok: 1. Így köszönti Jézus tanítványait feltámadása után. (Ján. ev.) 15. Látás szinonimája; Isten nevével kapcsolatban gondviselést jelent. 17. Kettős mássalhangzó fordítva. 18. Ján. ev. ban Jézust látjuk . . . . a földön Ma csaknem mindenki teszi, de nem a földön. 21. József második fia. (I. Móz.) 22. Gecsemáné is ez volt. 23. Kécsinyitő képző. 28. Belsazar király palotájának meszelt falára ezt írta iféletek a csodálatos kéz. (Dániel) 29. Ilyen született Ésau is. 30. Ige, idejét mulja szinonimája. 31. Jóel ilyen gabonához hasonlítja népe ellenségeit, akiket megítél az Ur. (Jóel). 32. Krisztus ennek mondatik a Luk 2-ben 33. Krisztus ennek mondatik Ef. 1. ben. 34. Zakariás ezt a jelzőt adja az eljövendő Messiásnak. 35. Az evangéliumokban erről a fáról olvasunk legtöbbször. 36. Ábrahám fia. (I. Kron) 37. Elimélek fia. (Ruth). 38. Rebeka bátyja, ki Jákobnak adja nőül két lányát. (I. Móz.) 40. Pál erről mond hasonlatot, midőn az üdvösségre való kiválasztási Isten szabados tényének mondja, amelvért egvetlen teremtmény sem vonhatja őt felelősségre (Róm. 8—11) 41. Ez fakadt Áron veszején. (IV. Móz.)

Megfejtési határidő: **december 31.** Azok közül, kik helyesen megfejtik e rejtvényt, az Egyházi Híradó három kedves ujévi ajándékkal lep meg (I. Börtökös Zsoltár. II. Újtestamentum. III. Keresztény Család Naptára).

VÁSZNAK,

chiffonok, asztalneműek, törülközők. Női férfi és gyermek fehérneműek. Keztyűk, harisnyák, nyakkendők legolcsóbb árban.

ORVOSI ÉS MUNKÁSKÖPENYEK,
kötények méret után is gyári árban

SOÓS LAJOS

menyasszonyi kelengyék áruházában
Oroszlán- és Iskola-u. sarok. Tel. 10-72.

Református testvéreim pártolják

CSANÁDI IMRE

könyv- és papirkereskedését Szeged,
Takaréktár ucca 8.

Nagy karácsonyi vásár!

Karácsonyfa díszek! Levélpapírok, ifjúsági iratok, rojtolt cukorka csomagoló staniol stb. Ajándéktár gyaikat itt vásárolják meg!

Karácsonyra

angol-, francia-, német és bel-
földi illatszerek, pipereszappa-
nok, fésű és manikűrkészletek
legméltányosabb áron kaphatók

a

**Segesváry
Drogériában**

Szeged, Kárász-utca 6. Tel. 342.

HATTYU-MOSODA**NAGY IMRE**

SZEGED, Takaréktár-u. 6.

*Etvállal mindennemű ingek, gallérok, kézelők,
továbbá női kelengyék stb. tisztítását.*

Felsőruhák vegyileg tisztítatnak.

Szolid árak, pontos kiszolgálás!

*Református testvéreim
figyelmébe*

*és szíves pártfogásába ajánlom a
Feketesas-u. 17. sz. alatti rófös és
divatáru üzletemet.*

Szabó Zsigmond.

Szilágyi József

*kárpítós és díszítő, tapéta vállalata. Ülő bu-
torok tervek és rajzok szerint. Perzsa szőnye-
gek méret szerint, elsőrendű kivitelben.*

IPAPTELEP:

Szeged, Tisza Lajos-körút 69. szám.

Vásároljunk református szellemben
szerkesztett naptárt!

**A Keresztyén Család
Nagy Naptára**

120 oldalon, gazdag szépirodalmi és
ismeretterjesztő tartalommal és 64
képpel, kapható a lelkeszi hivatalban.

ÁRA 18.000 KORONA.

Nagy karácsonyi vásár

BALÁZS JENŐ-nél SZEGED

SZÉCHENYI-TÉR 2

férfi-, fiu- és gyermekruhákban, szörmés női és férfi
télkabátokban, raglánokban és átmeneti kabátokban.

Külön mértékosztály.

1382

**Református testvéreim
szives pártfogásába ajánlom
a Feketesas ucca 20.
szám alatti
gőzmosodámat.**

Tisztelettel

K. Szecsödi István.

Glöckner József és Fia

első alföldi vegyészeti ruha-
festő és gőzfestő ipartelepe

Szeged, Iskola ucca 27-29.

Telefon 2-69.

**Ajánlja 40 év óta fennálló üzemét
további szives pártfogásába.**

Knittel Konrád

női szalma és nemezkalap gyártása

Szeged, Iskola ucca 26. sz.

**Női modellkalapok legolcsóbb
bevásárlási forrása.**

**Átalakításokat modell után jutá-
nyosan vállalunk.**

**Varrógépek és kerékpárok
elsőrendű minőségben
(részletfizetésre is) jótállással leg-
olcsóbban kaphatók**

LUKÁCS JÁNOSNÁL Szeged,

Valéria tér 7. szám.

**= Speciális javítóműhely! =
Ingyenes himzötanfolyam!**

HARASZTHY GÉZA, Szeged

Feketesas-u. 22. kereskedő a „Kisgazdához”
Olaj- festők- növényvédelmi- tiszto-
gatási stb. kereskedő az ideai kará-
csonyra a kedves vevőinek egy igen
hasznos, az összes cikkeit s annak
célszerű felhasználását használati
utasítás formájában összeállította s
a mai karácsonyi számába a Szegedi
Friss Ujságnak 2 oldalterjedelemben
kiadta, az olvasóközönség figyelmét
erre különösen felhívjuk, mert min-
denki talál benne saját maga részé-
re hasznos tudnivalót. Telefon 1714.

Protestáns

testvéreink figyelmét
felhívjuk dusan felszerelt áru-
házunkra, hol vas, szerszám

háztartási cikkek,

fegyver, sportcikkek a legolcsóbb árban,
nagy választékban kaphatók.

Zománczott edényekben, korcsolyákban nagy választék.

BRUCKNER TESTVÉREK

Vasudvar, Szeged Tisza Lajos-körút 39.

Legjobb svájci

Schauffhausen, Int.
Watch, Omega, Zenith
Doxa, Junghaus stb.
gyártmányu zsebórák,
ékszeres, pormentes
ébresztő, fali- és inga-
órák, ékszeres, jegy-
gyűrűk, nászajándé-
kok, „Berndorfi” al-
pacca, kina és ezüst
evőeszközök legol-
csóbb leszállított napi
árakon.

TÓTH JÓZSEF

ÓRÁSMESTER

KÖLCSEY UCCA 7. SZÁM.

Elsőrendű javítóműhely!

**Tört arany, ezüst, régi pénz, bril-
liáns beváltás legmagasabb napi
áron.**

Megszünt

a cipőkrém drágaság.

Ha dobozát elhozza féláron
megtöltöm a **legjobb ter-
pentes cipőkrémmel**

Nem kell minden vételnél a dobozt megvenni.

Valamint festők és háztartási
szükségletét legolcsóbban be-
szerezheti

ÖZV. TAMÁSSYNE FESTÉKÜZLETÉBEN,

Valéria-tér sarok.

Saját érdekében győződjön meg a cipőkrém
minőségéről.

Felelős kiadó a szegedi ref. egyházközség nevében: **Bakó László lelkész.**